

SÉANCES DU JEUDI 21 MARS 1996
VERGADERINGEN VAN DONDERDAG 21 MAART 1996

APRÈS-MIDI (Première séance)

SOMMAIRE :

EXCUSÉE :

Page 779.

COMMUNICATION :

Page 779.

Conseil de l'Europe.

COMPOSITION DE COMMISSIONS (Modifications) :

Page 779.

PROPOSITION DE RÉSOLUTION (Renvoi) :

Page 779.

Renvoi à la commission des Finances et des Affaires économiques de la proposition de résolution relative à l'organisation et à la gestion des archives, actuellement pendante à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

PROPOSITIONS DE LOI (Prise en considération) :

Pages 780 et 799.

M. D'Hooghe et consorts. — Proposition de loi modifiant l'article 18 de la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence et l'article 19 de la loi du 2 avril 1965 relative à la prise en charge des secours accordés par les centres publics d'aide sociale.

M. Olivier et consorts. — Proposition de loi insérant un article 38ter dans la loi du 16 mars 1971 sur le travail, en vue de mieux protéger les travailleurs chargés du transport de fonds.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1995-1996
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1995-1996

NAMIDDAG (Eerste vergadering)

INHOUDSOPGAVE :

VERONTSCHULDIGD :

Bladzijde 779.

MEDEDELING :

Bladzijde 779.

Raad van Europa.

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES (Wijzigingen) :

Bladzijde 779.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE (Verwijzing) :

Bladzijde 779.

Verwijzing van het voorstel van resolutie betreffende de organisatie en het beheer van het archiefwezen, dat thans aanhangig is bij de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden, naar de commissie voor de Financiën en voor de Economische Aangelegenheden.

WETSVOORSTELLEN (Inoverwegingneming) :

Bladzijden 780 en 799.

De heer D'Hooghe c.s. — Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 18 van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum en van artikel 19 van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

De heer Olivier c.s. — Wetsvoorstel tot invoeging van een artikel 38ter in de arbeidswet van 16 maart 1971, met het oog op een betere bescherming van werknemers die belast zijn met geldtransporten.

M. Ph. Charlier. — Proposition de loi modifiant l'article 54 du Code des impôts sur les revenus 1992.

Mme Willame-Boonen. — Proposition de loi modifiant l'article 104, 8°, du Code des impôts sur les revenus 1992 en vue de protéger le patrimoine culturel immobilier.

M. Ph. Charlier et Mme Willame-Boonen. — Proposition de loi modifiant l'article 212 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe.

M. Ph. Charlier. — Proposition de loi modifiant l'article 60 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe.

Mme Lizin. — Proposition de loi visant au contrôle de l'application des résolutions du Sommet mondial pour le développement social réuni à Copenhague du 6 au 13 mars 1995.

M. Erdman et consorts. — Proposition de loi insérant un chapitre IIIbis (nouveau) au titre IV de la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968.

M. Boutmans. — Proposition de loi complétant l'article 37, 12°, de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, en vue d'interdire le travail nocturne des convoyeurs de fonds et de titres.

QUESTIONS ORALES :

Question orale de Mme Van der Wildt au Vice-Premier ministre et ministre des Finances sur «le contrôle de la fraude au diesel et les droits d'accises éludés».

Orateurs : **Mme Van der Wildt, M. Maystadt**, Vice-Premier ministre et ministre des Finances, p. 780.

Question orale de M. Bock au ministre de la Défense nationale sur «les bases militaires occupées par les forces de la république fédérale d'Allemagne en Belgique».

Orateurs : **M. Bock, M. Poncelet**, ministre de la Défense nationale, p. 780.

Question orale de M. Caluwé au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «les interventions rapides sur autoroute et, concrètement, sur le tronçon de la E17 entre Kruikebeke et Saint-Nicolas».

Orateurs : **M. Caluwé, M. Vande Lanotte**, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 781.

Question orale de M. Verreycken au ministre des Affaires étrangères sur «le voyage du Prince Philippe en Chine».

Orateurs : **M. Verreycken, M. Vande Lanotte**, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 782.

Question orale de M. Loones au ministre des Transports sur «le brevet pour la navigation de plaisance en mer».

Orateurs : **M. Loones, M. Daerden**, ministre des Transports, p. 783.

ORDRE DES TRAVAUX :

Pages 784 et 794.

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Discussion) :

Demande d'explications de M. Devolder au ministre de la Défense nationale sur «les problèmes de personnel à l'armée».

Orateurs : **M. Devolder, M. Poncelet**, ministre de la Défense nationale, p. 784.

De heer Ph. Charlier. — Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 54 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

Mevrouw Willame-Boonen. — Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 104, 8°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, met het oog op de bescherming van het onroerend cultureel erfgoed.

De heer Ph. Charlier en mevrouw Willame-Boonen. — Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 212 van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten.

De heer Ph. Charlier. — Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 60 van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten.

Mevrouw Lizin. — Wetsvoorstel strekkende tot controle op de toepassing van de resoluties van de Wereldtop voor sociale ontwikkeling die van 6 tot 13 maart 1995 te Kopenhagen heeft plaatsgevonden.

De heer Erdman c.s. — Wetsvoorstel tot invoering van een hoofdstuk IIIbis (nieuw) in titel IV van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968.

De heer Boutmans. — Wetsvoorstel tot aanvulling van artikel 37, 12°, van de arbeidswet van 16 maart 1971, houdende verbod van nachtarbeid voor vervoer van geld en effecten.

MONDELINGE VRAGEN :

Mondelinge vraag van mevrouw Van der Wildt aan de Vice-Eerste minister en minister van Financiën over «de controle op de dieselfraude en de ontduiking van accijnzen».

Sprekers : **mevrouw Van der Wildt, de heer Maystadt**, Vice-Eerste minister en minister van Financiën, blz. 780.

Mondelinge vraag van de heer Bock aan de minister van Landsverdediging over «de militaire bases in België waar strijdkrachten van de bondsrepubliek Duitsland gelegerd zijn».

Sprekers : **de heer Bock, de heer Poncelet**, minister van Landsverdediging, blz. 780.

Mondelinge vraag van de heer Caluwé aan de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de snelle interventies op de autosnelwegen en inzonderheid op het vak Kruikebeke-Sint-Niklaas van de E17».

Sprekers : **de heer Caluwé, de heer Vande Lanotte**, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 781.

Mondelinge vraag van de heer Verreycken aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de reis van Prins Filip naar China».

Sprekers : **de heer Verreycken, de heer Vande Lanotte**, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 782.

Mondelinge vraag van de heer Loones aan de minister van Vervoer over «het brevet voor de pleziervaart op zee».

Sprekers : **de heer Loones, de heer Daerden**, minister van Vervoer, blz. 783.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN :

Bladzijden 784 en 794.

VRAGEN OM UITLEG (Bespreking) :

Vraag om uitleg van de heer Devolder aan de minister van Landsverdediging over «de personeelsproblematiek bij de krijgsmacht».

Sprekers : **de heer Devolder, de heer Poncelet**, minister van Landsverdediging, blz. 784.

Demande d'explications de M. Goris au ministre de la Défense nationale sur «l'absence de mise en œuvre des recommandations de la commission d'enquête parlementaire sur les commandes militaires».

Orateurs: **M. Goris, M. Poncelet**, ministre de la Défense nationale, p. 785.

Demande d'explications de Mme Nelis-Van Liedekerke au ministre de l'Emploi et du Travail sur «le rapport annuel économique de la Commission européenne».

Orateurs: **Mme Nelis-Van Liedekerke, M. Anciaux, Mme Smet**, ministre de l'Emploi et du Travail, p. 796.

PROJET DE MÉMORANDUM SUR LA CONFÉRENCE INTERGOUVERNEMENTALE DE 1996 (Votes):

Votes sur les amendements. — *Orateurs*: **MM. Coene, Jonckheer, Boutmans, Anciaux, Hatry, Nothomb, M. le Président**, p. 787.

Explications de vote: *Orateurs*: **MM. Jonckheer, Anciaux, Foret, Coene, Verreycken, Nothomb**, p. 794.

PROPOSITION DE LOI (Dépôt):

Page 799.

M. Coveliers. — Proposition de loi abrogeant l'article 413 du Code pénal.

APRÈS-MIDI (Seconde séance)

SOMMAIRE:

EXCUSÉE:

Page 801.

PROJET DE MÉMORANDUM SUR LA CONFÉRENCE INTERGOUVERNEMENTALE DE 1996 (Votes):

Vote en seconde lecture des amendements. — *Orateurs*: **MM. Jonckheer, Coveliers, Loones, Foret, Tobback**, p. 801.

Vote en deuxième lecture sur l'ensemble du projet de mémorandum amendé, p. 802.

MOTIONS (Votes):

Vote sur la motion pure et simple déposée en conclusion de la demande d'explications de M. Destexhe au Premier ministre, développée en réunion publique de la commission des Affaires étrangères, le 5 mars 1996.

Explication de vote: *Orateur*: **M. Destexhe**, p. 803.

Vote sur la motion pure et simple déposée en conclusion de la demande d'explications de M. Boutmans au Premier ministre, développée en séance plénière le 14 mars 1996.

Explications de vote: *Orateurs*: **MM. Boutmans, Anciaux, Mme Maximus, M. Coveliers**, p. 804.

Vraag om uitleg van de heer Goris aan de minister van Landsverdediging over «het uitblijven van de aanbevelingen die werden voorgesteld door de onderzoekscommissie legeraankopen».

Sprekers: **de heer Goris, de heer Poncelet**, minister van Landsverdediging, blz. 785.

Vraag om uitleg van mevrouw Nelis-Van Liedekerke aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid over «het economisch jaarverslag van de Europese Commissie».

Sprekers: **mevrouw Nelis-Van Liedekerke, de heer Anciaux, mevrouw Smet**, minister van Tewerkstelling en Arbeid, blz. 796.

ONTWERP VAN MEMORANDUM OVER DE INTERGOUVERNEMENTELE CONFERENTIE VAN 1996 (Stemmingen):

Stemmingen over de amendementen. — *Sprekers*: **de heren Coene, Jonckheer, Boutmans, Anciaux, Hatry, Nothomb, de Voorzitter**, blz. 787.

Stemverklaringen: *Sprekers*: **de heren Jonckheer, Anciaux, Foret, Coene, Verreycken, Nothomb**, blz. 794.

WETSVOORSTEL (Indiening):

Bladzijde 799.

De heer Coveliers. — Wetsvoorstel tot opheffing van artikel 413 van het Strafwetboek.

NAMIDDAG (Tweede vergadering)

INHOUDSOPGAVE:

VERONTSCHULDIGD:

Bladzijde 801.

ONTWERP VAN MEMORANDUM OVER DE INTERGOUVERNEMENTELE CONFERENTIE VAN 1996 (Stemmingen):

Stemming in tweede lezing over de amendementen. — *Sprekers*: **de heren Jonckheer, Coveliers, Loones, Foret, Tobback**, blz. 801.

Stemming in tweede lezing over het geheel van het geamendeerd ontwerp van memorandum, blz. 802.

MOTIES (Stemmingen):

Stemming over de eenvoudige motie ingediend tot besluit van de vraag om uitleg van de heer Destexhe aan de Eerste minister, gesteld op 5 maart 1996 in de openbare vergadering van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Stemverklaring: *Spreker*: **de heer Destexhe**, blz. 803.

Stemming over de eenvoudige motie ingediend tot besluit van de vraag om uitleg van de heer Boutmans aan de Eerste minister, gesteld in plenaire vergadering op 14 maart 1996.

Stemverklaringen: *Sprekers*: **de heren Boutmans, Anciaux, mevrouw Maximus, de heer Coveliers**, blz. 804.

PREMIÈRE SÉANCE DE L'APRÈS-MIDI — EERSTE NAMIDDAGVERGADERING

PRÉSIDENCE DE M. SWAELEN, PRÉSIDENT VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 5 m.
De vergadering wordt geopend om 15 h 5 m.

EXCUSÉE — VERONTSCHULDIGD

Mme Cornet d'Elzuis, pour d'autres devoirs, demande d'excuser son absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Cornet d'Elzuis, wegens andere plichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

MEDEDELING — COMMUNICATION

Raad van Europa — Conseil de l'Europe

De Voorzitter. — Bij brief van 18 maart 1996 zendt de minister van Justitie aan de Voorzitter van de Senaat over:

1° Het tussentijds verslag van de Belgische Regering in antwoord op het verslag van het Europees Comité ter voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing betreffende haar bezoek van 14 tot 23 november 1993 in België;

Par lettre du 18 mars 1996, le ministre de la Justice transmet au Président du Sénat:

1° Le rapport intérimaire du Gouvernement belge en réponse au rapport du Comité européen pour la prévention de la torture et des peines ou traitements inhumains ou dégradants relatif à sa visite en Belgique du 14 au 23 novembre 1993;

2° Het voortgangsrapport van de Belgische Regering in antwoord op het verslag van het Europees Comité ter voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing betreffende haar bezoek van 14 tot 23 november 1993 in België.

2° Le rapport de suivi du Gouvernement belge en réponse au rapport du Comité européen pour la prévention de la torture et des peines ou traitements inhumains ou dégradants relatif à sa visite en Belgique du 14 au 23 novembre 1993.

— Neergelegd ter griffie.

Dépôt au greffe.

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES

Wijzigingen

COMPOSITION DE COMMISSIONS

Modifications

De Voorzitter. — Bij het Bureau zijn voorstellen ingediend tot wijziging van de samenstelling van sommige commissies:

1° In de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden:

Zou mevrouw Thijs de heer D'Hooghe als effectief lid vervangen en zou de heer D'Hooghe mevrouw Thijs als plaatsvervangend lid vervangen;

Le Bureau est saisi de demandes tendant à modifier la composition de certaines commissions:

1° À la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives:

Mme Thijs remplacerait M. D'Hooghe comme membre effectif et M. D'Hooghe remplacerait Mme Thijs comme membre suppléant;

2° In de commissie voor de Sociale Aangelegenheden:

Zou de heer D'Hooghe mevrouw Thijs als effectief lid vervangen en zou mevrouw Thijs de heer D'Hooghe als plaatsvervangend lid vervangen.

2° À la commission des Affaires sociales:

M. D'Hooghe remplacerait Mme Thijs comme membre effectif et Mme Thijs remplacerait M. D'Hooghe comme membre suppléant.

Geen bezwaar?

Pas d'opposition?

Dan is aldus besloten.

Il en sera donc ainsi.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Verwijzing

PROPOSITION DE RÉOLUTION

Renvoi

De Voorzitter. — Aan het Bureau wordt voorgesteld het voorstel van resolutie betreffende de organisatie en het beheer van het archiefwezen naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden te verwijzen.

Il est proposé au Bureau de renvoyer à la commission des Finances et des Affaires économiques la proposition de résolution relative à l'organisation et à la gestion des archives.

Dit voorstel van resolutie is thans aanhangig bij de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden.

Cette proposition de résolution est actuellement pendante à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

Is hiertegen geen bezwaar?

Pas d'opposition?

Dan is aldus besloten.

Il en sera donc ainsi.

WETSVOORSTELLEN

Inoverwegingneming

PROPOSITIONS DE LOI

Prise en considération

De Voorzitter. — Aan de orde is thans de bespreking over de inoverwegingneming van wetsvoorstellen.

L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération de propositions de loi.

U heeft de lijst ontvangen van de verschillende in overweging te nemen wetsvoorstellen met opgave van de commissies waarnaar het Bureau van plan is ze te verwijzen.

Vous avez reçu la liste des différentes propositions de loi à prendre en considération, avec indication des commissions auxquelles le Bureau envisage de les renvoyer.

Leden die opmerkingen mochten hebben, gelieven mij die vóór het einde van de vergadering te doen kennen.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler, de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, zal ik beschouwen dat die wetsvoorstellen in overweging zijn genomen en verwezen naar de commissies die door het Bureau zijn aangeduid.

Sauf suggestions divergentes, je considérerai les propositions de loi comme prises en considération et renvoyées aux commissions indiquées par le Bureau.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW VAN DER WILDT AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN FINANCIËN OVER «DE CONTROLE OP DE DIESELFRAUDE EN DE ONTDUIKING VAN ACCIJNZEN»

QUESTION ORALE DE MME VAN DER WILDT AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES FINANCES SUR «LE CONTRÔLE DE LA FRAUDE AU DIESEL ET LES DROITS D'ACCISES ÉLUDÉS»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Van der Wildt aan de Vice-Eerste minister en minister van Financiën over «de controle op de dieselfraude en de ontduiking van accijnzen».

Het woord is aan mevrouw Van der Wildt.

Mevrouw Van der Wildt (SP). — Mijnheer de Voorzitter, op 8 februari heb ik de Vice-Eerste minister via een mondelinge vraag gewezen op de inspecties van het departement van Economische Zaken op gasolie en benzine en de mogelijke ontduiking van accijnzen die daaruit voortvloeien.

Inmiddels beschik ik over cijfers van die controles, uitgevoerd tussen 3 januari en 5 maart 1996. Daar waar ik aanvankelijk sprak van 10 pct. van de stalen, wordt nu volgens de exacte cijfers een fraude vastgesteld op 17,4 pct. van de genomen monsters. De omvang van de accijnsontduiking wordt hiermee geschat op zo'n 300 miljoen frank. Dit is evenwel slechts het topje van de ijsberg.

Het departement van Economische Zaken meldt mij eveneens dat zij de diensten van Douane en Accijnzen op de hoogte stellen bij vermoede fiscale fraude.

Graag kreeg ik van de Vice-Eerste minister een antwoord op de volgende vragen.

Ten eerste, werden naar aanleiding van de nu gekende ontwikkelingen van accijnzen, vervolgingen ingesteld door zijn diensten? Hoeveel? Op welk niveau worden de vervolgingen ingesteld?

Ten tweede, hoe groot is het personeelsbestand Douane en Accijnzen om de controle op dieselfraude uit te voeren en met welke technische oproepmiddelen zijn zij uitgerust? Controleren zij ook opslagplaatsen?

Ten derde, de Vice-Eerste minister weet nu door deze vaststellingen van het departement Economische Zaken en door het doorgeven van de informatie, dat tal van automobilisten waarbij op de weg sporen van furfurol in diesel zijn gevonden, onterecht zijn beboet. Kunnen deze bedrogen automobilisten de onterecht geïnde boete terugvorderen? Wat moeten zij doen? Tot wie moeten zij wenden indien in de toekomst nog dergelijke vaststellingen gebeuren en zij bovendien onherstelbare schade aan hun motor vaststellen?

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Maystadt.

De heer Maystadt, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Mijnheer de Voorzitter, algemeen kan worden gesteld dat gegevens die verkregen worden van het departement van Economische Zaken en die wijzen op fiscale fraude door de administratie der Douane en Accijnzen worden onderzocht. Alle doorgestuurde informatie wijst echter niet op fiscale fraude.

Op de gestelde vragen kan als volgt worden geantwoord.

Ten eerste, ingevolge fraudes met minerale olie worden door de administratie der Douane en Accijnzen in verschillende en talrijke gevallen vervolgingen ingesteld. Het aantal vervolgingen is niet gekend. De vervolgingen worden steeds ingesteld door de gewestelijk directeur van de administratie.

Ten tweede, de controles worden uitgevoerd door de motorbrigades der Douane en Accijnzen en de controlesecties der Accijnzen. In de motorbrigades zijn 318 ambtenaren tewerkgesteld en in de controlesecties 388. De voertuigen van de ambtenaren van de motorbrigades zijn uitgerust met radioverbinding. De controles gebeuren zowel op de openbare weg als in de opslagplaatsen.

Ten derde, indien in het laboratorium van de administratie der Douane en Accijnzen wordt vastgesteld dat de gebruikte brandstof slechts licht gecontamineerd is, kunnen de vaststellingen zonder gevolg worden gelaten. Een dergelijke contaminatie kan immers het gevolg zijn van het onvoldoende spoelen van de losinstallatie van de vrachtwagen die zowel gasolie verwarming als diesलगasolie vervoert.

Indien een automobilist van oordeel is dat hij ten onrechte werd beboet, kan hij steeds bezwaar aantekenen bij de gewestelijke directeur van de administratie der Douane en Accijnzen.

Indien de motor van het voertuig door het gebruik van de gecontamineerde minerale olie wordt beschadigd, dient hij zich te richten tot de leverancier van de minerale olie.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. BOCK AU MINISTRE DE LA DÉFENSE NATIONALE SUR «LES BASES MILITAIRES OCCUPÉES PAR LES FORCES DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE D'ALLEMAGNE EN BELGIQUE»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BOCK AAN DE MINISTER VAN LANDSVERDEDIGING OVER «DE MILITAIRE BASES IN BELGIE WAAR STRIJKRACHTEN VAN DE BONDSREPUBLIC DUITSLAND GELEGERD ZIJN»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Bock au ministre de la Défense nationale sur «les bases militaires occupées par les forces de la république fédérale d'Allemagne en Belgique».

La parole est à M. Bock.

M. Bock (PRL-FDF). — Monsieur le Président, la question des bases militaires occupées par les forces de la république fédérale d'Allemagne en Belgique devient de plus en plus urgente et préoccupante.

À de nombreuses reprises, je suis intervenu auprès des autorités de la Défense nationale à ce propos.

En ce qui concerne plus particulièrement la base OTAN de Bovigny, je voudrais rappeler les demandes répétées de la commune de Gouvry auprès des ministres successifs de la Défense nationale pour qu'ils veuillent bien considérer la possibilité de ramener sur la base, actuellement occupée par la république fédérale d'Allemagne, une unité belge de la Défense nationale. La base est en parfait état. La sécurité y est très bien organisée. Tous les bâtiments fonctionnels, actuellement occupés par la *Bundeswehr*, sont en excellent état. Les bâtiments d'état-major et des services, comme les garages et ateliers, seront libérés dans moins d'un an.

En outre, 28 maisons seront libérées par les militaires de la république fédérale d'Allemagne et pourraient être affectées aux ménages des troupes belges rentrant d'Allemagne en Belgique. C'est une opportunité réelle d'occuper ces locaux, d'y trouver des logements sans aucune difficulté administrative et, en plus, de réaliser des économies importantes en évitant la construction de casernes coûteuses dans le même temps où l'on en fermerait d'autres qui resteraient inoccupées, sans compter la difficulté, pour les nouveaux ménages, de disposer d'un logement rapidement.

M. le ministre pourrait-il marquer son accord pour affecter une unité militaire belge sur le site de la base OTAN de Bovigny, libérée dès mars 1997? Je l'en remercie déjà.

M. le Président. — La parole est à M. Poncelet, ministre.

M. Poncelet, ministre de la Défense nationale. — Monsieur le Président, je voudrais tout d'abord préciser que le dépôt militaire de Bovigny est sous tutelle du ministère allemand de la Défense et affecté aux besoins de la *Bundeswehr*.

Le département allemand de la Défense a confirmé l'information selon laquelle la base serait libérée au plus tard le 31 mars 1997. Un problème identique se pose d'ailleurs en ce qui concerne d'autres sites occupés par l'armée allemande: Nivelles, Baronville et Arendonk. Il n'est pas prévu d'y installer d'autres unités de l'armée allemande ni une ou plusieurs unités de l'armée belge. Les implantations de l'armée belge et des unités déplacées ont été déterminées conformément au plan de restructuration, lequel a fait l'objet d'une délibération du Conseil des ministres. Je m'efforce d'appliquer le plan préparé par mes prédécesseurs.

Je voudrais faire une parenthèse à propos du personnel. Mon département gère au nom et pour compte de la *Bundeswehr* le personnel civil recruté localement pour ces bases, en vertu d'une convention passée entre les gouvernements belge et allemand en 1960. Le personnel n'est donc pas inclus dans les effectifs de la Défense nationale, même si nombreux sont ceux qui croient le contraire. Le département de la Défense nationale sert en quelque sorte de secrétariat social.

Je confirme donc, tenant compte des décisions prises par les autorités allemandes, que le nom de ce domaine sera ajouté à la liste des domaines aliénables dans le cadre de l'actuelle rénovation domaniale. Il s'ensuit que ce domaine, comme d'autres, sera mis en vente à l'initiative du ministère des Finances, plus particulièrement du Comité d'acquisition.

M. le Président. — La parole est à M. Bock pour une réplique.

M. Bock (PRL-FDF). — Monsieur le Président, je remercie M. le ministre de sa réponse.

M. Poncelet a précisé que la base n'appartenait pas au département de la Défense nationale et qu'en outre, celui-ci avait conclu, en ce qui concerne le personnel, un contrat — similaire à celui d'un employé du privé — visant, en quelque sorte, à sa mise à disposition de la république fédérale d'Allemagne.

Lorsque la Belgique avait, à la demande de la RFA, accepté le maintien de la brigade belge en Allemagne, nous avions insisté auprès du ministre de l'époque pour qu'il tente de conserver la base d'Arendonk et celle de Bovigny, ce qui n'a pu être réalisé.

Permettez-moi à cet égard de me référer à une lettre datant de 1995, écrite par votre chef de cabinet: « Cette décision découle d'un plan de restructuration de l'armée allemande. Le site sera mis à la disposition de la Défense nationale de notre pays en mars 1997. » C'est la raison pour laquelle nous vous demandons d'y affecter une unité, ce qui nous semble préférable à la construction d'une nouvelle caserne, opération coûteuse s'il en est. Vous répondez par la négative à cette requête. Par conséquent, je compte poursuivre ma démarche en effectuant un relevé des casernes encore vides en Belgique, ainsi que des projets de construction élaborés par le département, en précisant le coût des travaux.

En outre, j'attire votre attention sur les problèmes d'urbanisme, qui ne vous concernent pas directement, monsieur le ministre, mais dont vous pouvez d'ores et déjà discuter avec vos collègues des Régions flamande et wallonne. En effet, une base militaire a une affectation bien précise sur le plan de l'urbanisme. Quid si l'on vous propose de transformer cette base en usine, en dépôt de bois ou en logements?

Ma réplique est aussi courtoise que le fut votre réponse, mais vous devez comprendre, en fonction de ce qui précède, que je reviendrai sur ce dossier.

M. le Président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER CALUWE AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE SNELLE INTERVENTIES OP DE AUTOSNELWEGEN EN INZONDERHEID OP HET VAK KRUIBEKE-SINT-NIKLAAS VAN DE E17»

QUESTION ORALE DE M. CALUWÉ AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «LES INTERVENTIONS RAPIDES SUR AUTOROUTE ET, CONCRÈTEMENT, SUR LE TRONÇON DE LA E17 ENTRE KRUIBEKE ET SAINT-NICOLAS»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Caluwé aan de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de snelle interventies op de autosnelwegen en inzonderheid op het vak Kruibeke-Sint-Niklaas van de E17».

Het woord is aan de heer Caluwé.

De heer Caluwé (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, ik moet de Vice-Eerste minister zeker niet informeren over de hoge economische kostprijs van de fileproblematiek. Zo vormt de vlotte bereikbaarheid van de Antwerpse haven en de erom liggende nijverheid één van de cruciale elementen waarmee de economische welvaart in deze regio staat of valt. Ook in de Antwerpse economische middens beseft men dit ten volle. Daarom heeft het Strategisch Plan Regio Antwerpen in samenwerking met de rijkswacht en de VTB-VAB het zogenaamde FAST-project opgezet. FAST staat voor Files Aanpakken door Snelle Tussenkomen.

Ik vind het zeer betreurenswaardig dat deze inspanningen door een beslissing met betrekking tot de provinciale verkeersenheden van de rijkswacht worden doorkruist. Immers, tot voor kort werd het vak Kruibeke-Sint-Niklaas op de E17, dat in feite wel Oostvlaams grondgebied is, toch bediend door de Antwerpse autosnelwegpolitie, waarvan de commandopost zich op 15 kilometer van het verste punt van dit vak bevindt.

Sinds begin maart is de bevoegdheid over dit vak echter overgeheveld naar de verkeers eenheid van Gent-Brugge die op 47 kilometer afstand gelegen is. De gevolgen laten zich raden. Zaterdag jongstleden deed er zich een eerste incident voor naar aanleiding van een ongeval te Haasdonk. De Antwerpse auto-

snelwegenpolitie had op vijf minuten in Haasdonk kunnen zijn, maar nu moest men een half uur wachten op de eenheid van Gent-Brugge, want die moest vijftig kilometer overbruggen. De takelwagen uit Gent verscheen pas na vijftig minuten. Ondertussen had zich, ook al was het dan zaterdag, toch een belangrijke file gevormd.

Dit gebeuren illustreert duidelijk dat de overheveling van het vak Kruibeke-Sint-Niklaas naar de Oostvlaamse eenheid noodlottige gevolgen heeft. Daarom wil ik de minister concreet vragen of hij ervoor wil zorgen dat deze overheveling ongedaan wordt gemaakt.

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Vande Lanotte.

De heer Vande Lanotte, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, het Strategisch Plan Regio Antwerpen heeft inderdaad tot doel de files te vermijden. Om die reden werd ook het FAST-project opgestart. Dit bestaat erin dat tijdens de spitsuren één of twee takelvoertuigen worden opgesteld op kritieke plaatsen. Deze komen in geval van een verkeersongeval onmiddellijk tussen om de weg te ontruimen. Als het ongeval niet te veel schade veroorzaakt en wanneer het enkel om een defect voertuig gaat, treedt de takeldienst onmiddellijk in werking op verzoek van de rijkswacht. Nadat, in geval van een verkeersongeval, de stand van de voertuigen op het wegdek werd afgetekend, brengt de depannagedienst de voertuigen over naar een veilige plaats waar de takeldienst, die door de rijkswacht werd opgeroepen, ze komt ophalen. De rijkswacht doet de nodige vaststellingen ter plaatste.

Deze dienstverlening is momenteel gratis. Wij moeten nog onderzoeken hoe die zal worden gebudgetteerd teneinde de continuïteit te verzekeren.

Uit een eerste evaluatie blijkt dat het FAST-project als positief mag worden beschouwd voor de vlotheid van het verkeer en de veiligheid, dit vooral door de verkorting van de interventie-termijnen waardoor de rijbaan sneller vrij gemaakt wordt. Ik wil dit positieve element toch ook in het licht stellen.

In het concrete geval van Haasdonk is de rijkswacht na twintig minuten gearriveerd en niet na dertig, zoals de heer Caluwé zegt. Dit is een klein maar toch betekenisvol verschil. Er werd een takeldienst opgeroepen. Dit gebeurt volgens een beurtrol zodat de takeldienst met het kleinste aantal oproepen steeds aan de beurt komt.

Ik merk op dat de interventie-termijn van de rijkswacht niet zo zeer door de plaats van de commandopost wordt bepaald dan wel door de plaats waar de rijkswacht zich op dat ogenblik bevindt. De rijkswacht zit namelijk niet ergens langs de autostrade op een oproep te wachten, maar bevindt zich ergens te velde, dichtbij of ver weg van de plaats van het ongeval.

Wat het incident van vorige zaterdag betreft, is dit echter van minder belang, aangezien het parket eerst ter plaatste was en de nodige vaststellingen deed. De link tussen het overhevelen aan het stuk weg naar Oost-Vlaanderen en de tijd die verstreek tussen het ongeval en de vaststelling, kan hier dus niet worden gelegd.

Waarom is dat stuk autoweg terug naar Oost-Vlaanderen gegaan? De wegbeheerder en het parket zijn gevestigd in Oost-Vlaanderen en de rijkswacht werkt het liefst met coherente bevoegdheidspakketten. Zij pleegt graag overleg met de wegbeheerder en met de parketmagistraat van het betrokken stuk. Deze overheveling ongedaan maken, lijkt mij echt niet aangewezen. Er zal in de toekomst nog altijd rekening moeten worden gehouden met een kortere of een langere termijn tussen het ongeval en de interventie, die bijna uitsluitend afhankelijk is van de plaats waar de manschappen zich op dat ogenblik bevinden. Bovendien moet er rekening mee worden gehouden dat er tijdens het weekeinde minder manschappen ter beschikking zijn.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Caluwé voor een repliek.

De heer Caluwé (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, ik vrees dat het antwoord van de Vice-Eerste minister mijn ongerustheid bevestigt, tenminste wat het laatste punt betreft. Het verheugt mij dat hij een initiatief zoals FAST steunt en dat hij wil helpen zoeken naar de nodige continuïteit van het initiatief.

Het Antwerpse mobiliteitsprobleem begint niet bij de grenzen van de provincie Antwerpen. Het incident van vorige zaterdag toont aan dat de praatpalen nog steeds afgestemd zijn op de verkeersseenheid die zich te Antwerpen bevindt. Deze mocht echter zelf niet uitrukken, maar moest de eenheid in Gentbrugge oproepen die dan heel die afstand diende te overbruggen. Dit systeem heeft gedurende jaren goed gefunctioneerd. Ondanks enkele territoriale bevoegdheidsproblemen heeft de Antwerpse verkeerspolitie gedurende jaren kunnen optreden tot in Sint-Niklaas. Daardoor konden een aantal files en incidenten worden voorkomen.

Kan de Vice-Eerste minister niet onderzoeken of er geen mogelijkheid bestaat om terug te keren tot de vroegere situatie die altijd voldoening heeft geschonken?

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER VERREYCKEN AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «DE REIS VAN PRINS FILIP NAAR CHINA»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. VERREYCKEN AU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «LE VOYAGE DU PRINCE PHILIPPE EN CHINE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Verreycken aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de reis van Prins Filip naar China».

Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (VI. Bl.). — Mijnheer de Voorzitter, de artikelen 75 en 77 van de Grondwet wijzen de Senaat aan als bevoorrechte plaats om enig debat te voeren over internationale aangelegenheden. Het is dan ook terecht dat in de senaatscommissie voor Buitenlandse Aangelegenheden voorstellen van resolutie over Tibet werden ingediend. Over de problematiek werden de commissieleden geïnformeerd door De vrienden van Tibet, door de UNPO en door woordvoerders van de Dalai Lama. De Chinese diplomaten weigerden de commissie te woord te staan en beriepen zich daarvoor op de zogenaamde binnenlandse aangelegenheden, waartoe het probleem Tibet zou behoren.

Zijn opmerkingen over de moordende toestand in Chinese weeshuizen, de beangstigende situatie voor Taïwan, de Chinese kernproeven, de etnische zuivering van Mongolië dan ook verboden omdat het binnenlandse Chinese aangelegenheden zijn? Ik neem aan dat alle senatoren, ook deze van rechtswege, niet zullen dulden dat op dergelijke wijze hun bevoegdheden worden voorgeduld en dat hun initiatiefrecht wordt beperkt door een vreemde mogendheid.

Meent de Vice-Eerste minister niet dat een op het matje roepen van de Chinese diplomaten zich opdringt?

Ware het niet best om het Hof te adviseren om de reis van collega Filip naar China, door *Le Soir* van 2 maart aangekondigd voor het einde van 1996, bij wijze van protest niet te laten doorgaan?

Is het, in het licht van de vele schendingen van mensenrechten, genocides en etnische ontwortelingen door de Chinese overheid, niet aangewezen de Eerste minister, die volgend jaar een economische missie in China zal gidsen, te adviseren voorafgaand de erbieid voor de mensenrechten voorwaarde te stellen voor verdere economische contacten?

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Vande Lanotte die antwoordt namens de minister van Buitenlandse Zaken.

De heer Vande Lanotte, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, ik verzoek de Senaat mijn collega van Buitenlandse Zaken te willen verontschuldigen. Hij bevindt zich momenteel in Florence, waar hij de Conference van Latijns-Amerikaanse landen bijwoont.

De talrijke schendingen van de mensenrechten in China, waarnaar de heer Verreycken verwijst, zijn de Regering uiteraard bekend. Deze kwesties worden van zeer nabij gevolgd, zowel in bilateraal als in Europees verband en ook in een bredere multilaterale context. Ik verwijs in dit verband naar de Commissie voor de mensenrechten in Genève, die ieder jaar in maart bijeenkomt en waar wordt getracht door aanhoudende druk het gedrag van China inzake de eerbiediging van de mensenrechten in het algemeen te beïnvloeden.

Op het gebied van de politieke dialoog verwijs ik tevens naar de ministeriële halfjaarlijkse ondervraging van de Chinese minister van Buitenlandse Zaken door de Europese ambassadeurs in Peking en van de Europese ministers van Buitenlandse Zaken en de Chinese ambassadeur in de hoofdstad van het voorzitterschap.

Begin 1995 werd in Brussel ook een specifieke dialoog inzake mensenrechten op het niveau van de Troïka van hogere ambtenaren opgestart. Een tweede ronde had in januari 1996 plaats in Peking. De algemene indruk is dat China verveeld zit met deze politieke veroordeling en tekenen van bereidheid vertoont om een aantal toestanden te verhelpen. Zodra het gesprek echter concreet wordt, verschuift China zich al te gemakkelijk achter de politieke, economische, sociale en demografische dimensie van de problemen van zijn ontwikkeling.

Uit de talrijke gesprekken tussen de minister van Buitenlandse Zaken en zijn collega's uit Azië blijkt dat de enige methode om het gedrag van China te beïnvloeden niet het isoleren is, maar het zo veel mogelijk betrekken van Peking in internationale gesprekken. Dit werd nogmaals bevestigd tijdens de recente Euro-Aziatische Top van 1 en 2 maart te Bangkok.

De ondersteuning van de economische ontwikkeling in China is daarenboven de enige garantie voor een verbetering op termijn van de sociale normen en van de mensenrechten. Het lijkt dus niet opportuun louter economische zendingen tegen te werken.

Wat het aangekondigde politieke bezoek van Eerste minister Dehaene volgend jaar betreft, gelden dezelfde argumenten. Dit bezoek sluit ten andere aan bij het nieuwe Azië-beleid dat de Regering onlangs heeft goedgekeurd, alsook bij de conclusies van de topbijeenkomst in Bangkok. Het laatste bezoek van een Belgische Eerste minister aan China dateert van 1985. Intussen zijn alle vertegenwoordigers van Europese landen in Peking geweest. Een verdere isolering is niet noodzakelijk.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken voor een repliek.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mijnheer de Voorzitter, het Buitenlandse-Zakenbeleid roept een aantal vragen op.

Alle argumenten die vroeger werden aangehaald om Zuid-Afrika te isoleren, worden als het over China gaat, opzij geschoven. Zuid-Afrika mocht immers niet worden betrokken bij debatten, vertegenwoordigers van Zuid-Afrika mochten niet worden ontvangen, zelfs de voetbalploegen waren niet welkom.

Voor China wordt blijkbaar een andere redenering gevolgd. Met de Chinese regering wordt wel degelijk gesproken en er worden economische delegaties naar China gestuurd.

De essentie van mijn vraag was of de Senaat na de manifeste uiting van minachting vanwege Chinese diplomaten geen signaal aan China moet geven door te weigeren dat Prins Filip, een eminent senator, dat land bezoekt. Ik begrijp niet waarom een signaal dat in het verleden als sterk werd erkend, dat vandaag niet meer zou zijn. Of moeten wij besluiten dat vandaag economische belangen primeren op het respect voor mensenrechten en dat etnische zuiveringen gewoon worden genegeerd?

In mijn vraag heb ik slechts terloops naar Mongolië verwezen. Ik hoop dat de minister zich ervan bewust is dat 60 pct. van de Mongoolse bevolking uit Mongolië is «weggezuiverd» en werd vervangen door Han-Chinezen. Kortom, voor China maken wij weinig of geen problemen. We maken geen enkel bezwaar tegen economische missies in China en sturen zelfs graag een senator uit

om er de rode loper te gaan leggen voor Eerste minister Dehaene, die over enkele maanden naar China vertrekt. Zelf betreur ik dat en vind ik niet dat economische belangen kunnen primeren op het respect voor de mensenrechten.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER LOONES AAN DE MINISTER VAN VERVOER OVER «HET BREVET VOOR DE PLEZIERVAART OP ZEE»

QUESTION ORALE DE M. LOONES AU MINISTRE DES TRANSPORTS SUR «LE BREVET POUR LA NAVIGATION DE PLAISANCE EN MER»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Loones aan de minister van Vervoer over «het brevet voor de pleziervaart op zee».

Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de Voorzitter, mijn vraag is zeer belangrijk en handelt niet enkel over de pleziervaart op de Schelde maar vooral op zee.

Het toerisme wordt algemeen erkend als de tweede belangrijkste economische sector in België. In het bijzonder voor het toerisme aan de Vlaamse kust is de pleziervaart een sector van stijgend belang. Havens als Nieuwpoort, Blankenberghe, Oostende en Zeebrugge zien in de pleziervaart een noodzakelijke aanvulling, of zelfs een alternatief, voor een verdere leefbaarheid. In tegenstelling tot een kwijnende zeevisserij en een bedreigde RMT, een dossier dat ook door de minister wordt beheerd, is de pleziervaart in volle expansie.

Een groot element van onzekerheid is, naast de nodige investeringen in de kustjachthavens, die onder de Vlaamse bevoegdheid vallen, de onduidelijkheid die sinds enkele jaren bestaat in verband met het verplicht brevet voor de pleziervaart op zee. De ontwerpbesluiten die aan de sector werden voorgelegd, voorzien in strenge richtlijnen voor de proeven en de examenprocedure. Sommigen beweren dat deze de doodsteek betekenen voor de democratisering en de ontwikkeling van de zeilsport. De ontworpen normen zijn veel strenger dan wat bestaat in een zeevaard land als Nederland. In Engeland bestaat een dergelijk examen evenmin. Er zou ook niet in een overgangsregeling zijn voorzien voor zeilers die over voldoende zeilervaring beschikken, in tegenstelling tot wat gebeurd is voor het behalen van het brevet voor de binnenvaart. Er zou ook geen erkenningsregeling zijn opgenomen voor brevetten die sinds jaar en dag worden uitgereikt door de jachtclubs die zelf voor de opleiding instaan. Naar verluidt, zou de ontworpen regeling zijn uitgesteld. Vandaar mijn volgende vragen aan de minister.

Wat zijn de plannen aangaande het invoeren van een verplicht brevet voor de pleziervaart? Zijn de oorspronkelijke richtlijnen ondertussen definitief afgewezen? Heeft de minister de intentie om een verplicht brevet voor de pleziervaart op zee in te voeren? Zo ja, zullen de betrokken sectoren, in het bijzonder de jachtclubs gevestigd aan de Vlaamse kust, betrokken worden bij de uitwerking van die plannen?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Daerden.

De heer Daerden, minister van Vervoer. — Mijnheer de Voorzitter, wat de problematiek van het brevet voor de pleziervaart op zee betreft, wil ik het volgende antwoorden.

Ten eerste, er bestaan op het ogenblik twee brevetten voor de pleziervaart, die van jachtman en die van jachtnavigator. Deze zijn echter niet verplichtend.

Ten tweede verlenen alle federaties van pleziervaarders zelf allerlei zogenaamd officiële brevetten waarvoor ze een bijdrage vragen.

Ten derde, bij de pleziervaart op zee hebben wij steeds meer te maken met het fenomeen van betalend vervoer van passagiers.

Het is toch onlogisch dat de pleziervaarders op de binnenwateren een stuurbrevet moeten hebben, maar dat dat niet het geval is voor de vele pleziervaarders op zee die op commerciële basis passagiers vervoeren. De watersportfederaties beseffen dit ook. Zij zijn immers begaan met de veiligheid van hun leden. Daarom heeft mijn administratie de opdracht gekregen om een koninklijk besluit uit te werken.

Ik heb op mijn kabinet een ontmoeting georganiseerd tussen medewerkers van mijn administratie en de representatieve watersportfederaties van ons land. Daarop heb ik een werkgroep, bestaande uit leden van de watersportfederaties en medewerkers van mijn administratie, belast met de verdere besprekingen van mogelijke regulering. Als eerste opdracht heb ik de werkgroep gevraagd een nieuw examenprogramma samen te stellen voor de niet-verplichte brevetten van pleziervaart op zee. Ik heb de werkgroep tevens gevraagd het fenomeen van het betalend vervoer van passagiers op pleziervaartuigen op zee nader te bekijken.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones voor een repliek.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de Voorzitter, uit het antwoord van de minister blijkt duidelijk zijn intentie om de sector te betrekken in de werkgroep waarover hij sprak. Er blijven een aantal onduidelijkheden bestaan, maar ik heb daar niet direct problemen mee. Op het ogenblik heeft de werkgroep immers alleen de opdracht een aangepast examen uit te werken voor de niet-verplichte brevetten. Daarna kan de kwestie van het passagiersvervoer nader worden onderzocht. Pas dan kan er worden nagegaan welke reglementeringen er daar kunnen worden opgelegd. Het invoeren van een verplicht brevet voor pleziervaartuigen op zee is dus niet voor onmiddellijk. Wanneer het ooit zo ver komt, wil ik nogmaals mijn vraag naar een overgangsregeling herhalen. Ik vind ook dat wij niet strenger moeten reglementeren dan de ons omringende landen, zoals Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. Wij moeten niet heiliger zijn dan de paus.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De Voorzitter. — Dames en heren, het volgende punt op de agenda zijn de stemmingen. Die zijn gepland vanaf 16 uur 30. Ik stel voor in afwachting daarvan over te gaan tot de vragen om uitleg van de heer Devolder en de heer Goris aan de minister van Landsverdediging.

Is de Senaat het hiermee eens ?

Le Sénat est-il d'accord ? (*Assentiment.*)

Dan is hiertoe besloten.

Il en sera donc ainsi.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER DEVOLDER AAN DE MINISTER VAN LANDSVERDEDIGING OVER «DE PERSONEELSPROBLEMATIEK BIJ DE KRIJGSMACHT»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. DEVOLDER AU MINISTRE DE LA DÉFENSE NATIONALE SUR «LES PROBLÈMES DE PERSONNEL À L'ARMÉE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Devolder aan de minister van Landsverdediging over «de personeelsproblematiek bij de krijgsmacht».

Het woord is aan de heer Devolder.

De heer Devolder (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, zoals het een wijs man past, heeft de stafchef van het Belgisch leger na studie en een inloopperiode zijn lange-termijnvisie meegedeeld. Hij heeft

hierbij gewezen op de moeilijkheden die zich kunnen, en volgens mij zullen, voordoen op het ogenblik dat de «budgettaire diepvriesperiode» op 1 januari 1998 ten einde zal lopen.

Indien zich geen politieke incidenten voordoen, draagt de huidige minister de verantwoordelijkheid om tegen 1 januari 1998 de in januari 1993 vastgelegde doelstellingen te bereiken. Dan mag de krijgsmacht nog bestaan uit 50 000 personeelsleden: 5 000 officieren, 15 000 onderofficieren, 20 000 soldaten en 5 000 burgers.

De te betreuren stoelendans op het departement van Landsverdediging zal er waarschijnlijk mede verantwoordelijk voor zijn dat wij nu, 20 maanden van de deadline verwijderd, nog een groot deel van de in januari 1993 vooropgestelde doelstellingen met betrekking tot het personeel moeten realiseren. In januari 1993 werd nochtans al duidelijk aangetoond dat bij gebrek aan afdoende maatregelen 600 officieren en 3 200 onderofficieren, of respectievelijk 12 en 21 pct. van het totaal, in overtal zouden zijn. Nu, na ongeveer 40 maanden, moet de minister dus nog een groot deel van de klus klaren.

Een eerste vraag is dan ook welke initiatieven de minister zal nemen om de door de vorige Regering vooropgestelde afvloeiingsdoelstellingen te bereiken op een sociaal aanvaardbare manier en tegen een draaglijke kostprijs. De minister moet immers rekening houden met de door de Regering vooropgestelde budgettaire imperatieven.

Ik zal de beleidsnota's over het personeelsbeleid van de drie ministers die voor het departement van Landsverdediging verantwoordelijk waren in de periode 1993-1996, bondig evalueren.

Op 8 oktober 1993 verklaarde minister Delcroix dat er niet zomaar militairen zouden worden afgedankt en dat de beoogde vermindering zou worden bereikt. Ik herinner mij dat hij zich in de commissie voor de Defensie de «Suzanne van Interlabor» van de Regering noemde omdat hij zijn collega's moest vragen zijn personeel te willen «overnemen». Er zijn overgangsmaatregelen genomen, zoals afvloeiing naar de openbare sector, samenwerking met de regionale overheden en omscholing op kosten van het departement.

Op 8 februari 1995 maakte minister Pinxten in de Prins-Albertclub een stand van zaken op: nog 600 officieren en 3 600 onderofficieren moeten afvloeien. Alternatieven waren: beperking van de recrutering in de periode 1994-1997 tot 75 pct. van de behoefte, bij normale doorstroming van het personeel, het overgaan van 175 militairen naar de rijkswacht, het tewerkstellen van militairen die na minder dan vijf jaar op pensioen zouden gaan in nationale, regionale en gemeentelijke administraties en het opvullen van openstaande betrekkingen van burger in het leger door militairen in overtal.

De huidige minister gaf op 5 december 1995 toe dat de vooropgestelde personeelsplanning moeilijk kan worden aangehouden en dat bijkomende, maar sociaal verantwoorde maatregelen noodzakelijk zijn, zoals einde-loopbaanverlof, vertrekpremie, vervroegde pensionering van specialisten en het beperken van de recrutering van statutair kaderpersoneel tot 50 pct. van de behoefte bij normale doorstroming van het personeel.

De selectieve beperking van de werving heeft geen invloed gehad, ondanks het optrekken tot 50 pct. tijdens de voorbije overgangperiode. Bovendien werden ongeveer evenveel officieren aangetrokken als er in overtal zijn. Bij de werving van onderofficieren gaat het om de helft.

Een tweede vraag is of de minister zinnens is de thans toegepaste verdraging bij de aanwervingen aan te houden, ofwel om na afloop van deze periode tot in 1997 de aanwervingen op een dermate selectieve wijze te organiseren dat de omvang van de afvloeiingen kan afnemen.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Poncelet.

De heer Poncelet, minister van Landsverdediging. — Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik de heer Devolder ervoor danken dat hij mij in de gelegenheid stelt ter zake enige duidelijkheid te scheppen.

Meerdere malen reeds heb ik mijn bezorgdheid uitgedrukt over het probleem van de overtallen in mijn departement.

Zoals men wellicht weet hebben de afvloeiingsmaatregelen, die genomen werden vóór de uitvoering van het herstructureeringsplan, niet het verhoopde succes gehad. Indien er geen bijkomende initiatieven worden genomen blijft er een overtal van 550 officieren en 3 700 onderofficieren op 1 januari 1998.

Om te verhelpen aan dit probleem werden drie nieuwe initiatieven uitgewerkt, namelijk, de toekenning van een tijdelijke ambtsontheffing wegens kaderoverschotten aan bepaalde militairen die na vijf jaar op pensioen zouden gaan; de toekenning van een vertrekpremie aan militairen tussen de 30 en de 40 jaar, die het leger wensen te verlaten en tenslotte de aanpassing van de leeftijdsgrens van de vroegere specialisten aan deze van de andere militairen van hun categorie.

De Commissie van advies voor het militair personeel heeft zich reeds akkoord verklaard met al deze maatregelen. De andere betrokken kabinetten worden gecontacteerd met het verzoek de haalbaarheid van deze initiatieven te toetsen.

Het probleem van werving werd ook reeds aangehaald door de heer Devolder. Hier wijs ik er vooraf op dat het probleem van de werving in mijn departement niet vergelijkbaar is met dit van andere departementen.

Een geprofessionaliseerde krijgsmacht vereist in de eerste plaats een evenwichtige personeelsstructuur. Een modern leger heeft nood aan jonge krachten. In deze optiek is het nodig om een continu rekruteringsproces aan te houden. Niettemin werd reeds sedert januari 1993 een inspanning gedaan om de rekrutering te beperken. Zo werden de aanwervingen van officieren en onderofficieren beperkt tot 50 pct. van de behoefte bij een normale doorstroming van het personeel. Voor de vrijwilligers werden aanwervingen uitgevoerd noodzakelijk om de bestaande structurele tekorten die zich voordoen bij de Nederlandstaligen, enigszins bij te werken.

Eerstdaags zal ik de balans opmaken van de herstructurering van de krijgsmacht, waarin het hoofdstuk personeel een belangrijke plaats zal innemen. Ik zal dan ook voorstellen formuleren voor een oplossing van de personeelsproblemen.

Nu reeds kan ik melden, dat ik beslist heb de rekrutering voor de volgende jaren aanzienlijk te beperken. Zo zullen de aanwervingen van officieren en onderofficieren beperkt worden tot een absoluut minimum om de scholen te bevoorraden. Duizend vrijwilligers zullen worden aangeworven hetgeen overeenkomt met 56 pct. van de normale behoeften. Zelfs indien de drie hiervoor geciteerde maatregelen niet gerealiseerd zouden worden, zal dit tot gevolg hebben dat de toegewezen personeelsenveloppe ten laatste op 31 december 1998 zal worden bereikt.

Het is duidelijk dat deze inspanning niet lang zal kunnen worden aangehouden. Van zodra er ruimte is in de toegestane personeelsenveloppe zal ik terug overgaan naar een continue rekrutering.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Devolder.

De heer Devolder (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord.

Heb ik het goed begrepen dat de minister zich een jaar langer de tijd heeft gegeven en dat hij zijn doelstellingen tegen 31 december 1998 wil bereiken? Of was dat een lapsus?

De heer Poncelet, minister van Landsverdediging. — Dat was geen lapsus, mijnheer Devolder.

De heer Devolder (VLD). — Zult u dan eventueel buiten het budgetair carcan gaan?

De heer Poncelet, minister van Landsverdediging. — Om dat te weten zal men nog even moeten wachten tot ik mijn nieuwe voorstellen heb uitgewerkt.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER GORIS AAN DE MINISTER VAN LANDSVERDEDIGING OVER «HET UITBLIJVEN VAN DE AANBEVELINGEN DIE WERDEN VOORGESTELD DOOR DE ONDERZOEKSCOMMISSIE LEGERAANKOPEN»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. GORIS AU MINISTRE DE LA DÉFENSE NATIONALE SUR «L'ABSENCE DE MISE EN ŒUVRE DES RECOMMANDATIONS DE LA COMMISSION D'ENQUÊTE PARLEMENTAIRE SUR LES COMMANDES MILITAIRES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Goris aan de minister van Landsverdediging over «het uitblijven van de aanbevelingen die werden voorgesteld door de onderzoekscommissie legeraankopen».

Het woord is aan de heer Goris.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, wij zijn voldoende op de hoogte van de aanbevelingen zelf van de onderzoekscommissie legeraankopen, maar toch wil ik graag kort enkele aspecten toelichten. Eerst zal ik het hebben over de noodzaak van het oprichten van een commissie, daarna over een element van de aanbevelingen, namelijk het legaliseren van de lobbyisten en tenslotte over de vraag waarom de nieuwe commissie eventueel in de Senaat zou worden geïnstalleerd.

Allereerst ga ik in op de noodzaak van het oprichten van een commissie voor legeraankopen. De schandalen van de jongste dertig jaar op het vlak van landsverdediging hebben ons allen duidelijk gemaakt dat er dringend nood is aan een dergelijke commissie. Dat is niet alleen mijn oordeel, maar ook dat van de voltallige Kamer van volksvertegenwoordigers. Zoals men weet, bestaat in Nederland reeds sinds 1984 een dergelijk model, dus zo'n 12 jaar. Ik verwijs in dit verband naar de aankoop van de Apache-helikopters, een contract vergelijkbaar met onze Agusta, hoewel de prijs ervan nog veel hoger lag, die zonder enig probleem is verlopen.

Het systeem is het volgende. Voor alle grote legeraankopen dient de generale staf van het leger een AVA in, een Aanvraag tot Voorafgaandelijk Akkoord, en dan start de commissie haar werkzaamheden in samenspraak met de minister. Er is permanent overleg en de minister moet het advies van de commissie volgen. Er is met andere woorden een gedeelde verantwoordelijkheid.

Ik ben van oordeel dat deze driehoek met gedeelde verantwoordelijkheid, generale staf van het leger, parlement via de commissie en minister als verantwoordelijke van de uitvoerende macht, een grotere zekerheid voor de minister inhoudt. Ik wijs er overigens ook op dat van de goede voornemens van mei vorig jaar, genomen in volle Agustacrisis, nu bijna een jaar later nog niets in huis is gekomen. Intussen heeft de minister wel volgens het klassieke systeem voor de artillerie lichte houwitser 105 mm gekocht.

Mijnheer de minister, ik hoop dat u binnenkort geen plaats krijgt op de spijtige lijst van ministers met problemen. Ik dring er dan ook op aan dat een commissie voor legeraankopen zo snel mogelijk wordt opgericht, ook — en dat meen ik oprecht — in uw belang.

Een tweede belangrijk element waarop ik even wil ingaan, is de aanbeveling van de onderzoekscommissie inzake het legaliseren van het lobbyisme. Ook in België zijn verschillende departementen omgeven door lobbyisten, hoewel er niets is gereguleerd. Het is dan ook dringend noodzakelijk, zoals in de Verenigde Staten van Amerika, een wettelijk kader te creëren om het lobbyisme, dat nu alle richtingen uit kan, democratisch te kunnen controleren en wettelijk aan banden te kunnen leggen.

Op het einde van mijn uiteenzetting zal ik een gemotiveerde motie indienen met het verzoek deze commissie zo dringend mogelijk in de Senaat te installeren.

De reflectie over de procedure van de grotere legeraankopen moet in Europees perspectief worden geplaatst en dit is een taak bij uitstek voor de Hoge Vergadering. Deze aankopen dienen trouwens op lange termijn permanent te worden begeleid. Boven-

dien bestaat er in de Senaat geen risico van discreditering van de bevoegde minister of van de Regering, omdat deze assemblée daartoe de bevoegdheid niet meer heeft.

Dat zijn drie bijzonder goede redenen om deze commissie, conform artikel 31 van het Reglement, als bijzondere senaatscommissie te installeren. Het is alleszins niet de bedoeling vliegen af te vangen van de Kamer. Er werd tot nu toe gediscussieerd over drie dossiers met maatschappelijke relevantie. Het drugsdossier, het dossier ABOS en ook het dossier over de sekten, een bijzonder maatschappelijk relevant thema dat grondig moet worden bestudeerd, worden nu behandeld in de Kamer.

Terwijl al deze onderwerpen worden besproken in de Kamer van volksvertegenwoordigers, houden de senatoren een bezinningsdag over wat de taak en de inhoud moet zijn van de Senaat. Dat is al te cynisch! In dit forum wens ik dan ook een oproep te doen voor dringend overleg tussen de Bureaus van Kamer en Senaat om eindelijk de reflectietaak van deze dossiers over te laten aan de Senaat.

Toen ik enkele maanden geleden senator werd, had ik de ambitie en de motivatie om zowel kwantitatief als kwalitatief goed werk te verrichten. Ik vind het dan ook jammer dat deze reflectiedossiers, waarvan de behandeling in de Senaat toch bij uitstek aangewezen was, behandeld worden in de Kamer van volksvertegenwoordigers. Graag had ik mij zelf, samen met andere collega's, over deze thema's gebogen, maar wij krijgen daartoe niet de kans. Ik doe dan ook een oproep tot de meerderheidsfracties om er samen voor te zorgen dat de opdracht van deze Hoge Vergadering niet verder wordt uitgehouden en dat wij het soort onderwerpen kunnen behandelen waarvoor wij door het Sint-Michielsakkoord werden aangewezen.

Ik hoop dat de motie die ik zal indienen niet zal worden gevolgd door een gewone motie. Ik vraag enkel dat men krachtens artikel 31 van het Senaatsreglement, onverwijld overgaat tot het oprichten van een bijzondere commissie, belast met het volgen van het beleid inzake defensiematerieel, in Europees perspectief en op lange termijn. Ik meen dat dit een haalbare kaart zou moeten zijn en ik reken daarvoor op de steun van alle collega's die het goed voorhebben met deze assemblée. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Poncelet.

De heer Poncelet, minister van Landsverdediging. — Mijnheer de Voorzitter, de onderzoekscommissie van de Kamer heeft op 22 februari 1995 verslag uitgebracht over haar onderzoek naar legeraankopen. In de commissie Landsverdediging werden de conclusies van de onderzoekscommissie laatst besproken op 19 december 1995. Overeenkomstig het koninklijk besluit van 2 augustus 1982 tot de hervorming van de commissie van de Overheidsopdrachten legt de Eerste minister aan de vaste commissie elk ontwerp van besluit betreffende het gunnen en het uitvoeren van overheidsopdrachten, van werken, leveringen en diensten, voor advies voor. Bovendien moeten de koninklijke besluiten uitgevaardigd in uitvoering of in toepassing van de wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdrachten in Ministerraad worden overlegd.

Het initiatiefrecht voor het opstellen van een koninklijk besluit voor de overheidsopdrachten van Landsverdediging behoort toe aan de Eerste minister. De aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie zijn trouwens aan de Regering gericht.

Voor alle duidelijkheid wens ik nog te melden dat de vaste commissie een ontwerp van tekst heeft afgeleverd op 7 februari 1996 en dat de interministeriële werkgroep overheidsopdrachten, opgericht bij beslissing van de Ministerraad, nog niet is samengekomen om deze tekst te bespreken.

Tot slot beklemtoon ik dat er zeker niet nalatig werd omgesprongen met de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie legeraankopen en dat er evenmin sprake is van enig «dralen» in hoofde van de Regering.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Goris.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord.

Tot mijn spijt moet ik echter vaststellen dat er van de aanbevelingen nog weinig in huis is gekomen en dat men blijkbaar ook niet de bedoeling daartoe heeft, althans niet op korte termijn. Ik wil de minister van Landsverdediging daarom verzoeken er bij de Eerste minister op aan te dringen dat hij een initiatief neemt tot oprichting van deze commissie. Niet alleen de minister zelf, ook de democratie en de Senaat hebben er alle belang bij dat deze commissie zo vlug mogelijk wordt geïnstalleerd.

De Voorzitter. — Tot besluit van deze vraag om uitleg heb ik twee moties ontvangen.

De eerste, ingediend door de heer Goris, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de vraag om uitleg van senator Goris van heden aan de heer Poncelet, minister van Landsverdediging, over het uitblijven van de aanbevelingen, voorgesteld door de onderzoekscommissie legeraankopen;

Gehoord het antwoord van de minister;

Overwegende dat er op 22 februari 1995 een verslag werd gepubliceerd door de bijzondere onderzoekscommissie legeraankopen;

Overwegende dat dit verslag tientallen aanbevelingen bevatte aan de Regering;

Overwegende dat dit verslag quasi unaniem werd bekrachtigd door de Kamer van volksvertegenwoordigers op 3 april 1995;

Overwegende dat de belangrijkste aanbeveling handelt over de spoedige oprichting van een zogenaamde «ad hoc commissie defensiematerieelverwerving»;

Overwegende dat er ter zake tot op heden nog geen enkel initiatief werd genomen ondanks de voorziening ervan in het regeerakkoord;

Overwegende dat er intussen belangrijke legeraankopen gebeuren;

Overwegende dat de Senaat zijn rol als reflectiekamer in het defensie- en veiligheidsbeleid ten volle kan spelen;

Verzoekt krachtens artikel 31 van het Senaatsreglement dat men onverwijld zou overgaan tot het oprichten van een bijzondere commissie, belast met het opvolgen van het defensiematerieelbeleid in Europees perspectief en op langere termijn.»

De tweede, ingediend door de heren Nothomb, Mahoux, Delcroix en Pinoie, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de vraag om uitleg van de heer Goris en het antwoord van de minister van Landsverdediging,

Gaat over tot de orde van de dag.»

«Le Sénat,

Ayant entendu la demande d'explications de M. Goris et la réponse du ministre de la Défense,

Passe à l'ordre du jour.»

Wij stemmen later over de gewone motie, die de voorrang heeft.

Nous procéderons ultérieurement au vote sur la motion pure et simple, qui bénéficie de la priorité.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Dames en heren, aangezien de minister van Tewerkstelling en Arbeid, tot wie de vraag om uitleg van mevrouw Nelis is gericht, pas na de stemmingen in de Senaat kan aankomen, stel ik voor dat wij de vergadering tot zolang onderbreken. (*Instemming.*)

De vergadering is geschorst.

La séance est suspendue.

— De vergadering wordt geschorst om 16 h 10 m.

La séance est suspendue à 16 h 10 m.

Ze wordt hervat om 16 h 30 m.

Elle est reprise à 16 h 30 m.

De Voorzitter. — De vergadering is hervat.

La séance est reprise.

PROJET DE MÉMORANDUM SUR LA CONFÉRENCE
INTERGOUVERNEMENTALE DE 1996

Votes réservés

ONTWERP VAN MEMORANDUM OVER DE
INTERGOUVERNEMENTELE CONFERENTIE VAN 1996

Aangehouden stemmingen

M. le Président. — Mesdames, messieurs, nous devons procéder maintenant au vote sur les amendements réservés du projet de mémorandum sur la Conférence intergouvernementale de 1996.

Wij moeten thans stemmen over de aangehouden amendementen van het ontwerp van memorandum over de Intergouvernementele Conferentie van 1996.

Nous avons à nous prononcer, en premier lieu, sur l'amendement numéro 12 déposé par Mme Bribosia-Picard et consorts.

Wij stemmen eerst over het amendement nummer 12 van mevrouw Bribosia-Picard c.s.

La parole est à M. Jonckheer.

M. Jonckheer (Écolo). — Monsieur le Président, je demande le vote nominatif.

M. le Président. — Cette demande est-elle appuyée? (*Plus de quatre membres se lèvent.*)

Le vote nominatif étant régulièrement demandé, il va y être procédé.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

61 membres sont présents.
61 leden zijn aanwezig.
42 votent oui.
42 stemmen ja.
19 s'abstiennent.
19 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement est adopté.

Derhalve is het amendement aangenomen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Happart, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mme Lizin, M. Loones, Mmes Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Vandenbroeke, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Buelens, Ceder, Coene, Coveliers, De Decker, Desmedt, Destexhe, Devolder, Foret, Goovaerts, Hatry, Mmes Leduc, Mayence-Goossens, Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Van Hauthem, Vautmans, Vergote et Verreycken.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement numéro 13 de Mme Bribosia-Picard et consorts.

Wij stemmen over het amendement nummer 13 van mevrouw Bribosia-Picard c.s.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

61 membres sont présents.
61 leden zijn aanwezig.
41 votent oui.
41 stemmen ja.
20 s'abstiennent.
20 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement est adopté.

Derhalve is het amendement aangenomen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Happart, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mme Lizin, Mmes Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Vandenbroeke, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Buelens, Ceder, Coene, Coveliers, De Decker, Desmedt, Destexhe, Devolder, Foret, Goovaerts, Hatry, Hazette, Mmes Leduc, Mayence-Goossens, Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Van Hauthem, Vautmans, Vergote et Verreycken.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement numéro 17 de Mme Lizin et consorts.

Wij stemmen over het amendement nummer 17 van mevrouw Lizin c.s.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

61 membres sont présents.
61 leden zijn aanwezig.
56 votent oui.
56 stemmen ja.
5 s'abstiennent.
5 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement est adopté.

Derhalve is het amendement aangenomen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Coene, Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Foret, Goovaerts, Happart, Hatry, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, M. Loones, Mmes Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Vandenbroeke, Mme Van der Wildt, M. Vautmans, Vergote, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Buelens, Ceder, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

M. le Président. — La parole est à M. Mahoux.

M. Mahoux (PS). — Monsieur le Président, je vous prie de bien vouloir noter que les votes que j'ai émis et ceux que j'émettrai encore au cours de cette séance l'ont été ou le seront du banc de mon collègue, M. Lallemand.

M. le Président. — Il vous en est donné acte.

Nous passons au vote sur l'amendement numéro 1 de M. Jonckheer et consorts.

Wij stemmen over het amendement nummer 1 van de heer Jonckheer c.s.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

63 membres sont présents.

63 leden zijn aanwezig.

35 votent non.

35 stemmen neen.

23 votent oui.

23 stemmen ja.

5 s'abstiennent.

5 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

M. Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, M. G. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Happart, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mmes Lizin, Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Bock, Boutmans, Coveliers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Decker, Desmedt, Destexhe, Devolder, Mme Dua, MM. Foret, Goovaerts, Hatry, Hazette, Jonckheer, Mme Leduc, M. Loones, Mmes Mayence-Goossens, Nelis-Van Liedekerke, MM. Vandembroeke, Vautmans et Vergote.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Buelens, Ceder, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement numéro 11 de Mme Bribosia-Picard et consorts.

Wij stemmen over het amendement nummer 11 van mevrouw Bribosia-Picard c.s.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

64 membres sont présents.

64 leden zijn aanwezig.

44 votent oui.

44 stemmen ja.

5 votent non.

5 stemmen neen.

15 s'abstiennent.

15 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement est adopté.

Derhalve is het amendement aangenomen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Happart, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mme Lizin, M. Loones, Mmes Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Vandembroeke, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Buelens, Ceder, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Bock, Coene, Coveliers, De Decker, Desmedt, Destexhe, Devolder, Foret, Goovaerts, Hatry, Hazette, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke, MM. Vautmans et Vergote.

De Voorzitter. — Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, de VLD-fractie heeft zich onthouden omdat zij niet gelooft in een van hogherhand opgelegde harmonisatie. Wij hebben meer vertrouwen in de democratische krachten van de diverse landen dan in de bureaucratische krachten van Brussel om te beslissen over de verdeling van de economische rijkdom op een economisch zinvolle en sociaal rechtvaardige manier.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement numéro 2 de M. Jonckheer et consorts.

Wij stemmen over het amendement nummer 2 van de heer Jonckheer c.s.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

65 membres sont présents.

65 leden zijn aanwezig.

57 votent non.

57 stemmen neen.

5 votent oui.

5 stemmen ja.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Bock, Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Coveliers, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Foret, Goovaerts, Happart, Hatry, Hazette, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Vautmans, Vergote, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Boutmans, Daras, Mmes Dardenne, Dua et M. Jonckheer.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Anciaux, Loones et Vandenbroeke.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement numéro 14 de Mme Bribosia-Picard et consorts.

We stemmen over het amendement nummer 14 van mevrouw Bribosia-Picard c.s.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

63 membres sont présents.

63 leden zijn aanwezig.

42 votent oui.

42 stemmen ja.

16 votent non.

16 stemmen neen.

5 s'abstiennent.

5 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement est adopté.

Derhalve is het amendement aangenomen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, M. Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Happart, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mme Lizin, M. Loones, Mmes Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghé, Vandenbroeke, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Bock, Coene, Coveliers, De Decker, Desmedt, Destexhe, Devolder, Foret, Goovaerts, Hatry, Hazette, Mmes Leduc, Mayence-Goossens, Nelis-Van Liedekerke, MM. Vautmans et Vergote.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Buelens, Ceder, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de Voorzitter, ik had ja willen stemmen.

De Voorzitter. — Akte wordt u daarvan gegeven.

Les amendements numéros 15 et 16 de Mme Bribosia-Picard et consorts sont retirés.

De amendementen 15 en 16 van mevrouw Bribosia-Picard c.s. zijn ingetrokken.

Nous passons au vote sur l'amendement numéro 3A de M. Jonckheer et consorts.

Wij stemmen over het amendement nummer 3A van de heer Jonckheer c.s.

La parole est à M. Jonckheer pour une explication de vote.

M. Jonckheer (Écolo). — Monsieur le Président, je maintiens mon amendement et j'attire l'attention sur sa signification politique très importante comme je l'ai déjà fait lors de la séance d'hier.

M. le Président. — Nous passons au vote.

Wij gaan tot over de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

65 membres sont présents.

65 leden zijn aanwezig.

57 votent non.

57 stemmen neen.

5 votent oui.

5 stemmen ja.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Bock, Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Coveliers, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Foret, Goovaerts, Happart, Hatry, Hazette, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghé, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Vautmans, Vergote, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Boutmans, Daras, Mmes Dardenne, Dua et M. Jonckheer.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Anciaux, Loones et Vandenbroeke.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement numéro 3B de M. Jonckheer et consorts.

Wij stemmen over het amendement nummer 3B van de heer Jonckheer c.s.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

63 membres sont présents.

63 leden zijn aanwezig.

55 votent non.

55 stemmen neen.

8 votent oui.

8 stemmen ja.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Bock, Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Buelens, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Coveliers, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Foret, Goovaerts, Happart, Hatry, Hazette, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton,

Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Vautmans, Vergote, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Boutmans, Daras, Mmes Dardenne, Dua, MM. Jonckheer, Loones et Vandembroeke.

M. le Président. — Nous devons nous prononcer sur l'amendement numéro 3C de M. Jonckheer et consorts.

Wij moeten ons nu uitspreken over het amendement nummer 3C van de heer Jonckheer c.s.

Puis-je considérer que le vote précédent est également valable pour cet amendement ?

Mag ik aannemen dat de vorige stemming ook geldt voor dit amendement ? (*Instemming.*)

En conséquence, cet amendement n'est pas adopté.

Derhalve wordt dit amendement niet aangenomen.

Nous passons au vote sur l'amendement numéro 6 de M. Jonckheer et consorts.

Wij stemmen over het amendement nummer 6 van de heer Jonckheer c.s.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

65 membres sont présents.

65 leden zijn aanwezig.

57 votent non.

57 stemmen neen.

8 votent oui.

8 stemmen ja.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Bock, Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Coveliers, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Foret, Goovaerts, Happart, Hatry, Hazette, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Vautmans, Vergote, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Boutmans, Daras, Mmes Dardenne, Dua, MM. Jonckheer, Loones et Vandembroeke.

M. le Président. — Nous devons nous prononcer sur l'amendement numéro 4 de M. Jonckheer et consorts.

Wij moeten ons nu uitspreken over het amendement nummer 4 van de heer Jonckheer c.s.

La parole est à M. Nothomb.

M. Nothomb (PSC). — Monsieur le Président, je demande que l'on scinde cet amendement et que l'on vote sur les deux premiers paragraphes.

M. le Président. — La scission est accordée de droit, monsieur Nothomb. Même si l'auteur d'un amendement n'en exprime pas le souhait, chaque membre peut émettre cette demande qui, d'office, est satisfaite.

La parole est à M. Jonckheer.

M. Jonckheer (Écolo). — Monsieur le Président, je m'incline devant cette disposition. Évidemment, je ne suis pas dupe de l'attitude de mes collègues et je considère que mes droits d'auteur sont quelque peu bafoués. Vous conviendrez sans doute avec moi que l'écrivain d'une page, même s'il s'agit modestement d'un amendement parlementaire, ne retrouve plus son œuvre si l'on en soustrait la moitié des paragraphes.

M. le Président. — Nous passons au vote sur les deux premiers alinéas de l'amendement numéro 4 de M. Jonckheer et consorts.

Wij stemmen over de twee eerste alinea's van het amendement nummer 4 van de heer Jonckheer c.s.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

65 membres sont présents.

65 leden zijn aanwezig.

44 votent oui.

44 stemmen ja.

21 votent non.

21 stemmen neen.

En conséquence, les deux premiers alinéas de l'amendement sont adoptés.

Derhalve zijn de twee eerste alinea's van het amendement aangenomen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Happart, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mme Lizin, M. Loones, Mmes Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Vandembroeke, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Bock, Buelens, Ceder, Coene, Coveliers, De Decker, Desmedt, Destexhe, Devolder, Foret, Goovaerts, Hatry, Hazette, Mmes Leduc, Mayence-Goossens, Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Van Hauthem, Vautmans, Vergote et Verreycken.

M. le Président. — Nous passons au vote sur la dernière partie de l'amendement numéro 4 de M. Jonckheer et consorts.

Wij stemmen over het laatste gedeelte van het amendement nummer 4 van de heer Jonckheer c.s.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

64 membres sont présents.

64 leden zijn aanwezig.

56 votent non.

56 stemmen neen.

8 votent oui.

8 stemmen ja.

En conséquence, cette partie de l'amendement n'est pas adoptée.

Derhalve is dit gedeelte van het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Bock, Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Buelens, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Coveliers, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Foret, Goovaerts, Happart, Hatry, Hazette, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Vautmans, Vergote, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Boutmans, Daras, Mmes Dardenne, Dua, MM. Jonckheer, Loones et Vandembroeke.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement numéro 5 de M. Jonckheer et consorts.

Wij stemmen over het amendement nummer 5 van de heer Jonckheer c.s.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

65 membres sont présents.

65 leden zijn aanwezig.

57 votent non.

57 stemmen neen.

8 votent oui.

8 stemmen ja.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Bock, Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Coveliers, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Foret, Goovaerts, Happart, Hatry, Hazette, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Vautmans, Vergote, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Boutmans, Daras, Mmes Dardenne, Dua, MM. Jonckheer, Loones et Vandembroeke.

De Voorzitter. — Wij stemmen over het amendement nummer 7 van de heer Vandenberghe c.s.

Nous passons au vote sur l'amendement numéro 7 de M. Vandenberghe et consorts.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

63 leden zijn aanwezig.

63 membres sont présents.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1995-1996
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1995-1996

58 stemmen ja.

58 votent oui.

5 onthouden zich.

5 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement aangenomen.

En conséquence, l'amendement est adopté.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Anciaux, Bock, Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, MM. De Decker, Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Foret, Goovaerts, Happart, Hatry, Hazette, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, M. Loones, Mmes Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Vandembroeke, Mme Van der Wildt, MM. Vautmans, Vergote, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Buelens, Ceder, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

M. le Président. — La parole est à Mme Delcourt.

Mme Delcourt-Pêtre (PSC). — Monsieur le Président, mon vote n'a pas été enregistré.

Mme Milquet (PSC). — Le mien non plus, monsieur le Président.

M. le Président. — Il en est pris acte.

Wij stemmen over A van het amendement nummer 8 van de heer Anciaux.

Nous passons au vote sur le A de l'amendement numéro 8 de M. Anciaux.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

63 leden zijn aanwezig.

63 membres sont présents.

57 stemmen ja.

57 votent oui.

6 onthouden zich.

6 s'abstiennent.

Derhalve is A van het amendement aangenomen.

En conséquence, le A de l'amendement est adopté.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Anciaux, Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, MM. Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Devolder, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Goovaerts, Happart, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, M. Loones, Mmes Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme

Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Vandembroeke, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Vautmans, Vergote, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Bock, De Decker, Desmedt, Foret, Hatry et Mme Mayence-Goossens.

De Voorzitter. — Wij stemmen over B van het amendement nummer 8 van de heer Anciaux.

Nous passons au vote sur le B de l'amendement numéro 8 de M. Anciaux.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

65 leden zijn aanwezig.

65 membres sont présents.

36 stemmen neen.

36 votent non.

21 stemmen ja.

21 votent oui.

8 onthouden zich.

8 s'abstiennent.

Derhalve is B van het amendement niet aangenomen.

En conséquence, le B de l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

M. Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Happart, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mmes Lizin, Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Anciaux, Boutmans, Buelens, Ceder, Coene, Coveliers, Daras, Mme Dardenne, M. Devolder, Mme Dua, MM. Goovaerts, Jonckheer, Mme Leduc, M. Loones, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Vandembroeke, Van Hauthem, Vautmans, Vergote et Verreycken.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Bock, De Decker, Desmedt, Destexhe, Foret, Hatry, Hazette et Mme Mayence-Goossens.

De Voorzitter. — Wij moeten ons uitspreken over C van het amendement nummer 8 van de heer Anciaux.

Nous devons nous prononcer sur le C de l'amendement numéro 8 de M. Anciaux.

— De stemming begint.

Le vote commence.

Het woord is aan de heer Boutmans voor een stemverklaring.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, in punt C van het amendement nummer 8 van de heer Anciaux wordt gevraagd dat wij ons zouden aansluiten bij de resoluties Arfé, Kijpers en Killilea van het Europees Parlement. Ik betwijfel niet dat de heer Anciaux de tekst van die resoluties van buiten kent. Ik ben deze tekst echter vergeten en weet dus niet of wij het er al dan niet mee eens waren. Ik zal mij dus bij de stemming onthouden.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de Voorzitter, ik zal uiteraard geen verklaring geven over de namen van de auteurs, maar wel over de inhoud van de resolutie. De verklaring is overigens vervat in de verantwoording bij dit amendement. Ik vind dat de heer Boutmans de geest van dit amendement volledig moet kunnen onderschrijven.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

65 leden zijn aanwezig.

65 membres sont présents.

44 stemmen neen.

44 votent non.

3 stemmen ja.

3 votent oui.

18 onthouden zich.

18 s'abstiennent.

Derhalve is C van het amendement niet aangenomen.

En conséquence, le C de l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

MM. Bock, Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, D'Hooghe, Foret, Happart, Hatry, Hazette, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mmes Lizin, Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Anciaux, Loones et Vandembroeke.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Boutmans, Buelens, Ceder, Coene, Coveliers, Daras, Mme Dardenne, M. Devolder, Mme Dua, MM. Goovaerts, Jonckheer, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Van Hauthem, Vautmans, Vergote et Verreycken.

De Voorzitter. — Wij stemmen over D van het amendement nummer 8 van de heer Anciaux.

Nous passons au vote sur le D de l'amendement numéro 8 de M. Anciaux.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

64 leden zijn aanwezig.

64 membres sont présents.

42 stemmen neen.

42 votent non.

3 stemmen ja.

3 votent oui.

19 onthouden zich.

19 s'abstiennent.

Derhalve is D van het amendement niet aangenomen.

En conséquence, le D de l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

MM. Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Happart, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mmes Lizin, Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobbacq, Urbain, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Anciaux, Loones et Vandenbroeke.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Bock, Buelens, Ceder, Coene, Coveliers, De Decker, Devolder, Foret, Goovaerts, Hatry, Hazette, Mmes Leduc, Mayence-Goossens, Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Van Hauthem, Vautmans, Vergote et Verreycken.

De Voorzitter. — Wij stemmen over A van het amendement nummer 9 van de heer Anciaux.

Nous passons au vote sur le A de l'amendement numéro 9 de M. Anciaux.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

61 leden zijn aanwezig.

61 membres sont présents.

58 stemmen neen.

58 votent non.

3 stemmen ja.

3 votent oui.

Derhalve is A van het amendement niet aangenomen.

En conséquence, le A de l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

MM. Bock, Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, MM. Buelens, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Devolder, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Foret, Goovaerts, Happart, Hatry, Hazette, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobbacq, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Vergote, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Anciaux, Loones et Vandenbroeke.

De heer Nothomb (PSC). — Mijnheer de Voorzitter, ik was verstrooid, ik wou neen stemmen.

De Voorzitter. — Akte wordt u hiervan gegeven.

Wij stemmen over B, C, D en E van amendement nummer 9 van de heer Anciaux.

Nous passons au vote sur les B, C, D et E de l'amendement numéro 9 de M. Anciaux.

Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de Voorzitter, ik vestig de aandacht op dit amendement omdat het de mogelijkheid biedt de Gewesten en de Gemeenschappen rechtstreeks te betrekken bij de Europese besluitvorming. Alle federalistische krachten in de Senaat zouden dit amendement dus moeten goedkeuren. Ik doe vooral een oproep tot de PS om dit amendement mede te steunen.

De Voorzitter. — De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

65 leden zijn aanwezig.

65 membres sont présents.

57 stemmen neen.

57 votent non.

8 stemmen ja.

8 votent oui.

Derhalve zijn B, C, D en E van het amendement niet aangenomen.

En conséquence, les B, C, D et E de l'amendement ne sont pas adoptés.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

MM. Bock, Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Foret, Goovaerts, Happart, Hatry, Hazette, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobbacq, Urbain, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vautmans, Vergote, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Anciaux, Buelens, Ceder, Loones, Raes, Vandenbroeke, Van Hauthem et Verreycken.

De Voorzitter. — Wij stemmen over het amendement nummer 10 van de heer Anciaux.

Nous passons au vote sur l'amendement numéro 10 de M. Anciaux.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

63 leden zijn aanwezig.

63 membres sont présents.

55 stemmen neen.

55 votent non.

3 stemmen ja.

3 votent oui.

5 onthouden zich.

5 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

MM. Bock, Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Coveliers, Daras, Mme Dardenne, M. De

Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Devol-der, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Foret, Goovaerts, Happart, Hatry, Hazette, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Vautmans, Vergote, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Anciaux, Loones et Vandembroeke.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Buelens, Ceder, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

M. le Président. — Il sera procédé dans quelques instants au vote sur l'ensemble du projet de memorandum.

We stemmen zo dadelijk over het ontwerp van memorandum.

La parole est à M. Hatry pour un rappel au Règlement.

M. Hatry (PRL-FDF) (rappel au Règlement). — Monsieur le Président, je demande le renvoi devant la commission compétente, en l'occurrence le Comité d'avis européen. Par ailleurs, comme le projet amendé va sans doute être adopté par le Sénat, je demande un examen en deuxième lecture, laquelle est de droit.

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb.

M. Nothomb (PSC). — Monsieur le Président, le Règlement prévoit effectivement cette possibilité. Toutefois, ce n'est nullement une obligation. Le Sénat a bien travaillé. Le débat en séance publique a été excellent et nous venons de nous prononcer de manière démocratique sur les différents amendements. Le moment est venu de procéder au vote final. Par conséquent, je demande que la proposition de M. Hatry soit rejetée.

M. le Président. — Nous allons nous prononcer, par assis et levé, sur la proposition de renvoi émise par M. Hatry.

Wij moeten ons uitspreken, bij zitten en opstaan, over het voorstel van de heer Hatry.

— Cette proposition, mise aux voix par assis et levé, est rejetée.

Dat voorstel, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, werd verworpen.

M. le Président. — Quant à la deuxième lecture du projet, elle vous est accordée de droit, monsieur Hatry, et nous y procéderons lors d'une prochaine séance que je fixerai dans quelques instants.

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le Président. — Mesdames, messieurs, le Bureau vous propose pour la semaine prochaine l'ordre du jour suivant.

Lundi 25 mars 1996 à 14 heures 30.

Évaluation du fonctionnement des Comités permanents de contrôle des services de police et de renseignements.

Jeudi 28 mars 1996, le matin à 10 heures.

Pour mémoire. — Procédure d'évocation : projet de loi portant des dispositions sociales. (Les articles 15, 23, 40 et 87, 1°, règlent une matière visée à l'article 77 de la Constitution.)

L'après-midi à 15 heures.

1. Prise en considération de propositions.

2. Questions orales.

3. Proposition de résolution sur l'état de l'environnement et le respect des droits de l'homme au Nigeria.

À partir de 17 heures : votes sur l'ensemble des points à l'ordre du jour dont la discussion est terminée.

4. Demandes d'explications :

a) De M. Goovaerts au Vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications sur « la création d'une centrale des risques positifs » ;

b) De Mme Thijs au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur « l'application de l'Accord de Schengen » ;

c) De M. Ceder au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur « les transports de fonds ».

Het Bureau stelt voor aanstaande week volgende agenda voor.

Maandag 25 maart 1996 om 14 uur 30.

Evaluatie van de werking van de Vaste Comités van toezicht op de politie- en inlichtingendiensten.

Donderdag 28 maart 1996, 's ochtends om 10 uur.

Pro memorie. — Evocatieprocedure : ontwerp van wet houdende sociale bepalingen. (De artikelen 15, 23, 40 en 87, 1°, regelen een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.)

's Namiddags om 15 uur.

1. Inoverwegingneming van voorstellen.

2. Mondelinge vragen.

3. Voorstel van resolutie over de situatie van het milieu en de mensenrechten in Nigeria.

Vanaf 17 uur : stemmingen over het geheel van de afgehandelde agendapunten.

4. Vragen om uitleg :

a) Van de heer Goovaerts aan de Vice-Eerste minister en minister van Economische Zaken en Telecommunicatie over « de oprichting van een positieve risicocentrale » ;

b) Van mevrouw Thijs aan de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over « de toepassing van het Akkoord van Schengen » ;

c) Van de heer Ceder aan de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over « de geldtransporten ».

Le Sénat est-il d'accord sur cet ordre des travaux ?

Is de Senaat het eens met deze regeling van de werkzaamheden ? (*Instemming.*)

Il en est donc ainsi décidé.

Dan is hiertoe besloten.

PROJET DE MÉMORANDUM SUR LA CONFÉRENCE INTERGOUVERNEMENTALE 1996

Explications de vote

ONTWERP VAN MEMORANDUM OVER DE INTERGOUVERNEMENTELE CONFERENTIE 1996

Stemverklaringen

M. le Président. — Le vote en seconde lecture sur les amendements adoptés ainsi que le vote sur l'ensemble du projet de memorandum interviendront aujourd'hui encore, au cours d'une prochaine séance.

Je vous propose néanmoins d'entendre dès à présent les explications de vote.

De stemming in tweede lezing over de aangenomen amendementen en de stemming over het geheel van het ontwerp van memorandum zullen vandaag, in de loop van een andere vergadering, plaatsvinden.

Ik stel voor nu reeds de stemverklaringen te horen. (*Instemming.*)

La parole est à M. Jonckheer pour une explication de vote.

M. Jonckheer (Écolo). — Monsieur le Président, la réforme des traités de l'Union est d'une importance capitale pour ceux qui, comme les écologistes, défendent le projet d'une union européenne politique et démocratique qui doit contribuer à faire de l'Europe une région du monde à l'avant-garde d'une transition vers un nouveau modèle de développement et de vie politique, économique, sociale et culturelle.

Créer les bases d'un modèle européen de vie en société fondé sur la solidarité et non sur l'exclusion, sur un développement durable et non sur une croissance porteuse de destruction, sur les besoins de plus de 400 millions d'habitants, ce qui est une taille suffisante pour faire valoir notre spécificité culturelle et sociale au sein d'une économie mondialisée, voilà ce dont nous avons besoin.

Nous ne vivons pas en Asie du Sud-Est; nous vivons en Europe où le pire s'est produit, mais aussi le meilleur. Développons dans la diversité du monde le génie des civilisations européennes, tel est notre premier message. Le second, que j'ai rappelé hier, est qu'il faut se battre pour des projets de société.

Rendre l'Europe plus proche des citoyens ne pourra se faire au terme de la CIG que si les politiques qui auront négocié et les partis qui les auront soutenus sont à même de présenter et d'expliquer devant leurs électeurs que cette fois-ci, enfin, l'Europe ne se limitera pas à être un marché unique en voie d'élargissement et à une monnaie unique, mais que cette réforme des traités mettra un terme à la vision libérale de l'intégration européenne. La tâche sera rude car cette politique continue à être prédominante. Il est très clair, en effet, qu'en matière fiscale, le risque est grand de ne pas obtenir la règle de la majorité permettant une harmonisation européenne.

Il est très clair qu'en matière sociale, on risque un marché de dupes en instaurant un comité pour l'emploi tout en restant au point mort en matière de législation sociale et du travail.

Il est très clair qu'en matière budgétaire, le risque est grand de voir naître un pacte de stabilité durcissant le critère du solde budgétaire de 3 à 1 ou 0 p.c., contraignant sur le plan européen et combiné avec un pacte de confiance sur l'emploi dont la réalisation sera renvoyée aux acteurs nationaux, sans engagement européen.

Et pourtant, nous le savons, si l'on veut assurer demain des services publics, un marché du travail sans sous-statuts, une politique d'environnement plus forte, il nous faut, pour les politiques européennes, et la majorité qualifiée et le changement d'un certain nombre d'articles du Traité. C'est la raison de nos amendements dont les principaux, sinon tous, ont été repoussés après un avis négatif du Premier ministre, ce qui est le comble s'agissant d'un mémorandum parlementaire! La majorité a joué la règle de la majorité. Comme je l'ai dit hier, le débat sur l'Europe ne devrait pas être un débat majorité contre opposition. La majorité a agi ainsi, et je le regrette.

Après avoir hésité, nous voterons à regret contre ce mémorandum même si nous lui reconnaissons, comme à la note du Gouvernement, des aspects positifs. Ce vote négatif n'est pas celui de la surenchère ni celui d'une opposition facile, mais le refus de nos amendements, pourtant raisonnables, nous inquiète trop pour ne pas tirer un premier signal d'alarme.

Pour conclure, notre vote négatif sera celui de la vigilance, en particulier vis-à-vis des progressistes qui, après avoir été battus à Maastricht, ont la responsabilité éminente de tenir leurs engagements aujourd'hui pour une politique européenne plus juste et plus humaniste. Cela correspond, je le crois, aux souhaits et aux besoins d'une large majorité de la population. Le vote tel que nous l'exprimons ne nous empêche évidemment pas de souhaiter bon succès aux négociateurs de demain. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux voor een stemverklaring.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de Voorzitter, de tekst die ter stemming voorligt, geeft geen enkele waarborg om tot een beter Europa te komen. Met deze tekst zullen wij het Europa

waarvan wij allen dromen, niet kunnen waarmaken. De tekst waarover wij nu moeten stemmen, verslecht wellicht nog de werking van de huidige Europese Unie die nu reeds door de bevolking wordt beschouwd als een geldverslindende machine, als een bureaucratie, als een ondoorzichtig en ondemocratisch kluwen.

Europa is altijd een vredesdroom geweest. Europa mag geen louter economische machine worden, waarin de sociale problematiek en de inspraak van de bevolking op de achtergrond geschoven worden. De federalistische tendensen zijn volledig geweerd uit de tekst waarover wij vandaag moeten stemmen. Het memorandum centraliseert zelfs nog meer en houdt onvoldoende rekening met de federalistische verzuchtingen en met de inspraak van de volkeren en de regio's.

De Volksunie zal het memorandum niet goedkeuren. (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à M. Foret pour une explication de vote.

M. Foret (PRL-FDF). — Monsieur le Président, fidèle aux convictions européennes qui ont toujours animé les libéraux, je voudrais commencer par réaffirmer sans ambiguïté notre attachement à la construction européenne, dans la droite ligne de l'œuvre entreprise par Jean Rey, président de la Commission européenne, ou, plus récemment, par Jean Gol au Parlement européen.

Cet enthousiasme pour la construction européenne, les libéraux l'ont affirmé lors de la ratification du Traité de Maastricht, auquel ils se sont associés sans restriction. Notre souhait prioritaire reste aujourd'hui que l'Union économique et monétaire soit réalisée sans faille dans tous ses aspects, qu'il s'agisse du respect du calendrier prévu ou du respect des critères de convergence retenus.

Si j'ai tenu à souligner en préalable cette profonde conviction européenne qui a toujours été la nôtre, c'est pour dire combien nous nous réjouissons de retrouver dans le projet de mémorandum dont nous débattons aujourd'hui un certain nombre d'accents positifs.

Ainsi en est-il, par exemple, de la nécessité de réaliser prioritairement l'achèvement de l'Union économique et monétaire.

De même, l'approfondissement de l'intégration européenne nous apparaît comme une condition préalable et nécessaire à un élargissement futur de l'Union.

Nous souscrivons également à la volonté de renforcer ce qu'il est convenu d'appeler communément le deuxième pilier, c'est-à-dire la politique étrangère et de sécurité commune.

Enfin, le fait que le principe de la consultation populaire sur les résultats de la CIG ait été retenu dans le préambule constitue pour nous — en l'absence regrettée de toute possibilité d'organisation constitutionnelle d'un référendum décisionnel — un premier pas non négligeable en vue de réconcilier le citoyen avec la construction européenne par une meilleure information.

Cela dit, et précisément parce que, de tous temps, les libéraux ont toujours été à la pointe de l'édification européenne, je me dois de vous confier que nos espérances sont néanmoins déçues.

Sur la forme d'abord. Je déplore que, malgré la qualité du travail des rapporteurs, le projet de mémorandum se caractérise par une frilosité, un manque de souffle et de vision d'avenir qui constituent autant de handicaps. Pour parler en termes simples, nous regrettons que le texte manque de cohérence et se disperse dans des directions diverses dont en aucune façon la CIG ne pourra traiter.

Sur le fond ensuite. Le PRL-FDF ne peut admettre que le concept de subsidiarité n'ait pas été suffisamment souligné.

Nous relevons par ailleurs avec regret que le texte proposé cherche à transposer sur le plan européen des politiques d'aggravations fiscales, de contraintes sociales ou environnementales, comme les écotaxes, qui ont lamentablement échoué en Belgique. Nous ne pouvons en aucun cas souscrire à cette tentative de transposition européenne de ce qui est un échec national.

Dans les domaines de la justice et des affaires intérieures, il n'est pas possible de s'associer à une volonté de communautarisation, alors même que les traités existants en la matière ne sont pas appliqués à leur pleine mesure.

En conclusion, il nous semble que le projet européen méritait mieux que le texte de ce mémorandum. C'est la raison pour laquelle nous nous abstenons, en souhaitant cependant que le Premier ministre conserve, lors des discussions à Turin et par la suite, le cap de ses récentes déclarations en Belgique, qui témoignent de plus de réalisme et de sens européen que le présent projet de mémorandum. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Coene voor een stemverklaring.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, de VLD zal zich bij de stemming over het memorandum onthouden, niet bij gebrek aan Europese overtuiging, maar wel omdat wij niet geloven in een Europa van valse verwachtingen. Het memorandum creëert in ieder geval bij de burgers valse verwachtingen met betrekking tot wat Europa kan realiseren.

Europa beschikt niet over de instrumenten om een werkgelegenheidsbeleid en om een sociaal beleid te voeren. Door het sterk naar voren brengen van deze elementen creëert men bij de burgers valse verwachtingen met betrekking tot Europa, zodat de desillusie nadien des te groter zal zijn.

Een sociaal beleid moet zo dicht mogelijk bij de basis worden gevoerd. In toepassing van het subsidiariteitsbeginsel betekent dit zo dicht mogelijk bij de burgers, en niet op een zo hoog mogelijk niveau.

Wij hebben dan ook veel meer vertrouwen in de werking van de democratische instellingen in de betrokken landen dan in de Europese bureaucratie om een sociaal rechtvaardige verdeling tot stand te brengen. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken voor een stemverklaring.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mijnheer de Voorzitter, de grote papierstroom die aan de bespreking van het memorandum voorafging, deed me denken aan een gevleugelde uitspraak van de minister van Buitenlandse Zaken: «Wij zijn hier niet over een nacht eieren gegaan.»

Ook het memorandum lijkt me een samenvoeging te zijn van verkeerde elementen. Lidstaten vertegenwoordigen niet noodzakelijk volkeren. Lidstaten mogen volkeren niet denigreren herleiden tot regio's.

Een geldverslindende bureaucratie wordt geen representatieve instelling door haar Europees Parlement te noemen. Een vergadering van Europa-belanghebbenden wordt geen drempelverlagend instrument door haar Intergouvernementele Conferentie te noemen.

Deze IGC zal proberen het Verdrag van Maastricht een face-lift te geven. Men kan dit verdrag faceliftten tot de navel op de kin staat, maar men kan er nooit een instrument van maken dat de Europeanen zal verzoenen met de Europese superlogge bureaucratie.

Alleen wanneer de Europese volkeren zichzelf kunnen vertegenwoordigen en als volk naar Europa kunnen gaan, zal Europa door hen erkend en aanvaard worden.

De vele dissonante lofzangen over de weldaden van de smeltkroesmaatschappij die elke les uit de geschiedenis ter zake negeren, kunnen ons niet bekoren. Het Vlaams Blok zal deze face-lift dus niet goedkeuren. (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb pour une explication de vote.

M. Nothomb (PSC). — Monsieur le Président, le PSC votera positivement sur ce texte. En effet, il approuve l'engagement et l'équilibre de la note de politique déposée par le Gouvernement devant nos assemblées pour y être discutée préalablement à la Conférence intergouvernementale.

Le PSC se réjouit également du travail effectué au Comité fédéral d'avis qui a permis d'exprimer la diversité des préoccupations et des espoirs suscités par cette conférence.

En outre, le Sénat a pu procéder aujourd'hui à des arbitrages et accepter un certain nombre d'amendements, essentiels, selon nous.

Enfin, le PSC se réjouit que les commissions compétentes au niveau des deuxième et troisième piliers, à savoir, notamment, la Justice, les Affaires étrangères et l'Intérieur, aient pu contribuer de manière positive à la discussion de ce mémorandum et illustrer l'étroit lien existant entre la politique européenne et la politique intérieure.

Notre assemblée et ses commissions ont donc le devoir d'accompagner non seulement les travaux de la Conférence intergouvernementale, pendant la durée de celle-ci, mais aussi le processus décisionnel européen, dans la mesure où notre assemblée exerce un contrôle sur le Conseil des ministres européen. (*Applaudissements.*)

M. le Président. — Je vous propose d'entendre maintenant la demande d'explications de Mme Nelis à Mme la ministre Smet et de lever ensuite cette séance jusqu'à 18 heures, heure à laquelle la prochaine séance commencera. Nous procéderons alors aux votes prévus.

M. Destexhe (PRL-FDF). — Monsieur le Président, à quel moment interviendront les votes sur les motions déposées en conclusion de ma demande d'explications ?

M. le Président. — Nous voterons d'abord sur les amendements, ensuite, sur le projet de mémorandum et enfin, sur les motions.

VRAAG OM UITLEG VAN MEVROUW NELIS-VAN LIEDEKERKE AAN DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID OVER «HET ECONOMISCH JAARVERSLAG VAN DE EUROPESE COMMISSIE»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE MME NELIS-VAN LIEDEKERKE AU MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL SUR «LE RAPPORT ANNUEL ÉCONOMIQUE DE LA COMMISSION EUROPÉENNE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Nelis aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid over «het economisch jaarverslag van de Europese Commissie».

Het woord is aan mevrouw Nelis.

Mevrouw Nelis-Van Liedekerke (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, op 6 maart werd het economisch jaarverslag van de Europese Commissie aan de pers voorgesteld. In dat verslag krijgt België eigenlijk nogal goede punten voor zijn overschot op de handelsbalans, dat is gestegen van 4,3 pct. in 1994 tot 5 pct. in 1995. Deze gunstige evolutie heeft echter niet kunnen verhinderen dat de concurrentiepositie van ons land er sinds 1990 op achteruit is gegaan. Volgens de Commissie zijn vooral de hoge loonkosten en de ontwrichting van de arbeidsmarkt verantwoordelijk voor deze negatieve evolutie. Dit standpunt van de Commissie gaat in tegen het optimisme van een aantal regeringsleden die beweren dat België absoluut geen concurrentiehandicap heeft.

Uiteraard kent de minister het verslag zeer goed, maar op enkele punten ervan wil ik toch even dieper ingaan. In vergelijking met 19 belangrijke concurrerende landen zijn bij ons de loonkosten per eenheid produkt tussen 1990 en 1995 met 13 pct. gestegen. Dit is toch niet weinig. Het rapport zegt ook dat Belgische bedrijven in diezelfde periode verplicht waren de productiviteit van hun arbeidskrachten op te drijven om de concurrentiekracht te vrijwaren. Volgens de Commissie is dit gedeeltelijk te wijten aan een ontoereikende loonmatiging waardoor de bedrijven hun toevlucht moesten nemen tot kapitaalintensieve en arbeidsvernietigende productieprocessen.

Het rapport heeft op het vlak van tewerkstelling vooral kritiek op ons werkloosheidssysteem. De Belgische produktie is tussen 1985 en 1995 met 25 pct. gestegen, terwijl de werkgelegenheid slechts met 3,5 pct. toenam. De Commissie wijst erop dat de tewerkstellingsgraad aan de lage kant ligt, terwijl de duur van de werkloosheid eerder hoog is en ziet een duidelijk verband tussen de zwakke tewerkstellingsgraad en onze reglementering inzake werkloosheid die zij, ik citeer, als «gul» omschrijft.

Daarom wordt erop aangedrongen ervoor te zorgen de verleiding om niet meer te moeten werken te verminderen. Wij weten allen dat deze verleiding voor sommigen inderdaad zeer groot is. Sommigen nestelen zich maar al te graag in de werkloosheid. Ik wil hier wel onmiddellijk aan toevoegen dat anderen daarentegen wel degelijk werk willen. Ik verwijs in dit verband naar Opel waar vorige week een duizendtal kandidaturen binnenkwamen. Wij mogen dus niet alle werklozen over één kam scheren. Voor wie echt werk zoekt en alles doet om een job te bemachtigen, is de werkloosheidsuitkering zelfs niet te hoog en het zijn ook niet die mensen die zich in het systeem nestelen.

Ik wil hier toch enkele cijfers naar voor brengen waarmee het werkgelegenheidsbeleid rekening zal moeten houden. In 1981 waren er 3 678 000 actieven op een totale bevolking van 9 849 000 en in 1995 waren er 3 725 000 actieven op een totale bevolking van 10 161 000. Sinds het begin van de jaren 90 vermindert de beroepsbevolking nagenoeg constant, terwijl de totale bevolking toeneemt. In 1979 telde men nog 100 actieven voor 44 steuntrekkers, nu moeten 100 actieven instaan voor 98 steuntrekkers.

De Commissie dringt dan ook aan op een aangepast loonbeleid en een structurele aanpak van de werkloosheid via een grotere flexibiliteit op de arbeidsmarkt en via een verlaging van de lasten op arbeid.

Enkel wanneer werklozen zicht krijgen op een aanzienlijke verbetering, zowel op sociaal vlak als inzake remuneratie, zullen zij intenser zoeken naar een baan. Wij hebben dit steeds geformuleerd als «het prikkelen van de arbeidsbereidheid».

Het jaarverslag van de Europese Commissie brengt in feite weinig nieuws. Het is stilaan een traditie geworden dat de jaarverslagen van de Europese Commissie van het IMF of van de OESO de Belgische Regering aanmanen tot het herdenken van de werkloosheidsreglementering en tot meer flexibiliteit op de arbeidsmarkt.

Deze instellingen hebben problemen met de onbeperktheid in de tijd van de werkloosheidsuitkeringen en het geringe verschil tussen de werkloosheidsuitkeringen en de minimumlonen. Zij manen België steeds weer aan om zijn werkloosheidsreglementering aan te passen aan die van de buurlanden.

Het jaarverslag zit op dezelfde golflengte als de VLD die ook zegt dat onze arbeidsorganisatie te rigide is, de arbeidskosten te hoog zijn, de loonkosten te snel stijgen en de prikkel tot werken te gering is.

Een tweetal weken geleden verklaarde de minister nog dat de werkloosheid tegen 2003 gehalveerd zou zijn, de Premier beweert zelfs tegen 2000. Ik neem aan dat deze beleidsintentie met een aantal concrete maatregelen gepaard moet gaan. De minister zal zich herinneren dat ik reeds op 7 maart jongstleden over dit jaarverslag van de Europese Commissie een mondelinge vraag heb gesteld. Er is intussen heel wat gebeurd en ik neem aan dat de minister naar een aantal besprekingen en initiatieven ter zake zal verwijzen, zoals bijvoorbeeld het Seminarie voor modellen voor arbeidsverdeling dat plaatsgreep onder haar impuls. Zij zal wellicht in haar antwoord ook verwijzen naar het federaal banenplan waarover wij in de loop van volgende week meer zullen vernemen.

Ik apprecieer ten eerste dat de minister maatregelen heeft genomen om het aantal langdurig werklozen te verminderen. Er is onder meer het begeleidingsplan voor personen die langer dan 10 maanden werkloos zijn en het PWA-stelsel.

Tenslotte had ik graag van de minister vernomen welke houding zij aanneemt tegenover het verslag van de Europese Commissie. Welke maatregelen zal de minister treffen in uitvoering er van? Welke maatregelen zal zij treffen om de werking van de arbeidsmarkt te verbeteren en om uiteindelijk de werkloosheid

op middellange termijn gevoelig te doen dalen? Wat zal de minister doen om de werkloosheid tegen het jaar 2000 te halveren? Welke hervormingen heeft de minister op het oog om onze concurrentiehandicap inzake de loonkosten per eenheid produkt, die natuurlijk de werkloosheid sterk beïnvloedt, weg te werken? (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de Voorzitter, na de schitterende uiteenzetting van mevrouw Nelis wil ik van de gelegenheid gebruik maken om ook mijn stokpaardje boven te halen, namelijk Europa en de werkgelegenheid.

Mevrouw Nelis heeft het rapport van de Commissie reeds geciteerd, maar er zijn heel wat meer Europese studies aan het probleem van de werkloosheid gewijd. Ik wil het hier bijzonder hebben over de studie van het Europees Parlement over de invloed van de EMU op de werkgelegenheid. Ik ben zeer benieuwd wat de minister daarover denkt, te meer daar enerzijds de Eerste minister gisteren in de Senaat nog heeft gepleit voor het respecteren van een uiterst strikte timing bij de totstandkoming van de EMU, terwijl anderzijds een Europees rapport stelt dat een strak beleid om de Maastrichtnormen te halen zal leiden tot het verlies van anderhalf miljoen arbeidsplaatsen in Europa. Het lijkt mij niet onbelangrijk dat de bevoegde minister daarover haar mening te kennen geeft.

Overigens pleit ik er ook voor om dergelijke studies niet langer op de achtergrond te blijven schuiven. Blijkbaar blijft men geloven dat een blind nastreven van de Maastrichtnormen een gunstig effect zal hebben op de werkgelegenheid in Europa. Zal de minister, met de gegevens van het Europees rapport in de hand, in de Regering pleiten voor een meer geleidelijk behalen van de Maastrichtnormen?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Smet.

Mevrouw Smet, minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen. — Mijnheer de Voorzitter, ik ken uiteraard al de rapporten die handelen over de concurrentiekracht van de ondernemingen, over de arbeidskost die daarvan één factor is, en over de maatregelen die op dit vlak worden voorgesteld.

In de eerste plaats wil ik stellen dat de kosten van de sociale zekerheid op zich bij ons lager liggen dan in andere landen. Daarover bestaat immers een groot misverstand. Wel verschilt de wijze van financiering van het sociaal zekerheidsstelsel in ons land met die in andere landen. Bij ons wordt de sociale zekerheid hoofdzakelijk door patronale bijdragen gefinancierd, in andere landen gebeurt dat meer gespreid, over zowel patronale als persoonlijke bijdragen. Elders worden de bijdragen berekend op geplafondeerde lonen, wat bij ons niet het geval is. Hoe dan ook, de globale kost van de sociale zekerheid, in verhouding tot het BBP ligt bij ons lager dan in Duitsland, Frankrijk en Nederland. In 1993 ging 27,6 pct. van ons BBP naar de sociale zekerheid. In Nederland was dat 33,6 pct., in Duitsland 31 pct. en in Frankrijk 30,9 pct.

Ik geef deze cijfers louter als een gegeven omdat er nooit een onderscheid wordt gemaakt tussen de kost van de sociale zekerheid en de financiering. De kost van de sociale zekerheid kan lager zijn, maar de financiering kan hoofdzakelijk berusten op de ondernemingen. In andere landen, in Denemarken bijvoorbeeld, is de financiering een fiscale zaak. Ons probleem is dat de financiering voor het grootste deel gebeurt via lasten op de arbeid die betaald worden door de ondernemingen.

Mevrouw Nelis vraagt welke politiek wij op dit vlak voeren. Wij proberen in de eerste plaats de arbeidskosten te drukken. De inspanningen die wij tot nu toe hebben gedaan, hebben voor de ondernemingen reeds tot een belangrijke vermindering van de arbeidskosten geleid. Dit had als gevolg dat, in tegenstelling tot andere landen, bij ons in de bedrijven, de loonkosten per eenheid produkt dalen. De cijfers vermeld in het jaarverslag 1995 van de Nationale Bank bewijzen dat onze politiek effect begint te hebben.

Mevrouw Nelis had het ten tweede over de werkloosheidsvergoedingen. Ik heb de cijfers opnieuw laten onderzoeken en de verschillen laten noteren tussen België en de andere landen. In

België bedraagt de kost voor de werkloosheid ten opzichte van het BBP 2,4 pct., in Nederland 2,8 pct. en in Duitsland 2,6 pct. Aangezien de financiering van de werkloosheidsvergoeding bij ons een onderdeel is van de financiering van de sociale zekerheid, hebben wij weer te maken met hetzelfde probleem als voor de hele sociale zekerheid, namelijk dat de financiering hoofdzakelijk berust bij de ondernemingen. We kunnen ons systeem natuurlijk veranderen, maar dat vraagt een grondige analyse.

Wat is er nu zo specifiek aan ons systeem? Ten eerste zijn onze uitkeringen lager dan in de andere landen, maar zij zijn in principe onbepaald in de tijd, voor zover men blijk geeft van werkwiligheid. In sommige landen worden soms al na één jaar geen werkloosheidsvergoedingen meer uitbetaald, in andere na twee of drie jaar. Op dat ogenblik zijn onze uitkeringen natuurlijk hoger. In het eerste jaar zijn zij echter bijzonder laag.

Wanneer we de vergelijking maken tussen de uitkering en de stimulans om te gaan werken — want dat is natuurlijk de redenering die daarachter zit — stellen we vast dat de stimulans slechts voor één categorie beperkt zou kunnen zijn, namelijk voor de gezinshoofden. De uitkering voor gezinshoofden ligt tussen 30 000 en 34 000 frank terwijl de minimumlonen slechts enkele duizenden franken hoger zijn. Samenwonenden vallen na 15 maanden echter terug op een uitkering van 12 000 frank. Hier kan men moeilijk beweren dat de uitkering te hoog is in vergelijking met een voltijds minimumloon dat gemakkelijk 37 000 frank kan bedragen. Ik heb het hier dan over het algemeen minimumloon en niet over het minimumloon per sector. Hier zal het bedrag van de uitkering de werkloze er zeker niet van weerhouden werk te gaan zoeken. De redenering dat onze uitkeringen te hoog zijn zodat de prikkel om te gaan werken ontbreekt, geldt dus alleen voor de gezinshoofden. Ik moet echter toegeven dat ik daar geen oplossing voor heb. In deze periode van hoge werkloosheid is het moreel niet verantwoord de uitkering aan gezinshoofden te verminderen in de hoop dat de prikkel om te gaan werken zal verhogen.

Men mag ook niet vergeten dat een deel van de werkloze gezinshoofden reeds een zekere leeftijd heeft bereikt of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is. Ook personen die aan astma of rugpijn lijden, behoren tot deze categorie.

In andere landen, zoals in Nederland, komt deze groep van mensen terecht in een systeem van arbeidsongeschiktheid, dat zeer duur is. De kosten van de werkloosheid zijn desondanks lager in België dan in Nederland. Wij zijn verplicht het huidige systeem te handhaven. Er werd reeds voorzien in maatregelen om de langdurig werklozen toch nog een kans te geven op de arbeidsmarkt. Het plan voor de langdurig werklozen heeft tot resultaat dat een groot deel van de personen die langer dan twee jaar werkloos zijn, toch nog aan bod komen op de arbeidsmarkt. Van de 50 000 personen die een job hebben gevonden binnen het banenplan waren er ongeveer 22 000 langdurig werklozen.

Uit mijn contacten met werklozen en de bezoeken aan werklozenbureaus heb ik kunnen afleiden dat men vaak te maken heeft met mensen die in de ondernemingen niet meer gewenst zijn. Ook deze mensen hebben recht op een vergoeding.

Mijnheer Anciaux, ik ben van oordeel dat wij moeten evolveren naar een vermindering van onze staatsschuld, zelfs wanneer Europa buiten beschouwing wordt gelaten. De schuld die in de jaren 70 werd opgebouwd, is onhoudbaar geworden. De discussie over een uitstel van één of twee jaar voor het bereiken van de Maastrichtnorm heeft geen zin in het licht van de optie voor een monetaire unie. Zodra men begint te discussiëren over uitstel komt de totstandkoming van de Monetaire Unie onherroepelijk in gevaar temeer omdat er dan wellicht ook geen overeenstemming zal worden bereikt over een nieuwe datum.

Als minister van Arbeid ben ik het eens met de Eerste minister dat wij de vooropgestelde datum moeten trachten te halen op basis van de vermindering van onze eigen schuld en van de realisatie van het Europese project zelf. In het kader van de Europese Unie is de Monetaire Unie noodzakelijk en is het onverantwoord het hele project in gevaar te brengen door een of twee jaar uitstel te bepleiten.

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Nelis.

Mevrouw Nelis-Van Liedekerke (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de minister voor haar vrij uitvoerig antwoord.

Ik heb nog enkele vragen in verband met de loonkosten, die de jongste vijf jaar in vergelijking met 19 concurrerende landen met 13 pct. zijn gestegen.

De minister verwijst naar het rapport van de Nationale Bank, dat een dalende tendens van de loonkosten vaststelt. Ik hoop dat deze tendens zich voortzet. Wanneer zullen wij het niveau van de andere landen bereiken? Dit is belangrijk indien wij onze concurrentiepositie willen verdedigen.

Er is een tegenstelling tussen het rapport van de Commissie, dat een stijging vaststelt, en dat van de Nationale Bank, waarin sprake is van een daling van de loonkosten.

De minister heeft een aantal cijfers aangehaald in verband met de gevolgen van de financiering van de sociale zekerheid op de werkgelegenheid. De minister heeft een aantal cijfers aangehaald en ik apprecieer dat zij kan zeggen geen oplossing te hebben. Ik meen nochtans dat we met de jaren naar oplossingen zullen moeten zoeken. Zij heeft ook gezegd dat we in een ander systeem zitten en dat onze uitkeringen aan de lage kant zijn en in andere landen aan de hoge kant. Het kan toch niet blijven duren dat men zo lang van de uitkeringen kan blijven genieten.

Daarstraks heb ik vermeld dat voor sommigen de verleiding om niet meer te werken zeer groot is. De minister heeft daarop gerepleeerd dat er geen correlatie bestaat tussen de werkloosheidsuitkeringen en bepaalde minimumlonen. Ik beweer dat er daartussen een discrepantie bestaat. De VLD is een sociaal bewogen partij en ook wij vinden dat voor sommigen de werkloosheidsuitkering te laag is. Hierin deel ik de mening van de minister, maar niettemin ken ik voldoende gevallen van personen die van de uitkeringen profiteren.

Ik hoop dat wij de volgende weken, bij de discussie tijdens het banenoverleg, oplossingen zullen vinden voor de bestaande rigide arbeidsorganisatie, de hoge prijs van de arbeid en de stijging van de loonkosten. De Regering zal hieraan zeker moeten werken.

Ik hoop ook dat we in één van de volgende commissievergaderingen de gelegenheid zullen hebben om verder van gedachten te wisselen over de modellen van arbeidsverdeling. De minister heeft gezegd dat er reeds bepaalde ideeën bestaan om de werkloosheid tegen het jaar 2000 te halveren, maar in haar antwoord heb ik niet gehoord hoe dit zal gebeuren. Op deze vraag zou ik toch nog graag een antwoord krijgen.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Smet.

Mevrouw Smet, minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen. — Inzake de loonkost heb ik geleerd dat er evenveel bronnen zijn als er opvattingen zijn. Volgens sommige bronnen, onder andere de Eurostat, is de loonkost in Nederland en in België even hoog als men in rekening brengt dat er in Nederland veel meer deeltijdse werknemers zijn. Men mag dan niet rekenen met de gemiddelde kost per werknemer, maar wel met de gemiddelde kost voor de voltijdse equivalent. Toch relatieveer ik dit omdat ik tien verschillende cijfers krijg wanneer ik tien tabellen naast elkaar leg. Toch is het volgens mij redelijk om de Eurostat als bron te gebruiken.

Indien er volop werk zou zijn, dan zou het systeem van de werkloosheidsuitkeringen eens opnieuw kunnen worden bekeken. Nu er echter tekort is aan werk, kan ik niet verantwoord worden om aan de 27 pct. uitkeringsgerechtigde gezinshoofden te zeggen dat hun werkloosheidsuitkering te hoog is — want die bedraagt vaak slechts 30 000 frank — en dat die met vijfduizend frank zal worden verminderd. Dan wordt de werkloosheidsvergoeding kleiner dan een bestaansminimum, dat nu voor een gezin 28 000 frank bedraagt. Dank zij onze werkloosheidsuitkeringen hebben we, gelukkig, een aantal gezinnen uit de armoede kunnen halen.

Ik ga helemaal akkoord met mevrouw Nelis dat we een aantal maatregelen moeten nemen om de flexibiliteit te bevorderen. Op het ogenblik wordt hierover met de sociale partners gediscus-

sieerd, onder andere over de annualisering van de arbeidsduur, over de contracten van bepaalde duur en over de interimarbeid. Wij proberen een evenwicht tussen de verzuchtingen van de verschillende partijen te zoeken en hiervan is de flexibiliteit een onderdeel.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

WETSVOORSTELLEN

Inoverwegingneming

Mededeling van de Voorzitter

PROPOSITIONS DE LOI

Prise en considération

Communication de M. le Président

De Voorzitter. — Er werden geen opmerkingen gemaakt betreffende de inoverwegingneming van de wetsvoorstellen waarvan sprake bij het begin van onze vergadering. Ik veronderstel dus dat de Senaat het eens is met de voorstellen van het Bureau.

Aucune observation n'ayant été formulée quant à la prise en considération des propositions de loi dont il a été question au début de la séance, puis-je considérer qu'elles sont renvoyées aux diverses commissions compétentes? (*Assentiment.*)

Dan zijn de wetsvoorstellen in overweging genomen en naar de aangeduide commissies verwezen.

Ces propositions de loi sont donc prises en considération et renvoyées aux commissions indiquées.

De lijst van die wetsvoorstellen, met opgave van de commissies waarnaar ze zijn verwezen, verschijnt als bijlage bij de *Parlementaire Handelingen* van vandaag.

La liste des propositions de loi, avec indication des commissions auxquelles elles sont renvoyées, paraîtra en annexe aux *Annales parlementaires* de la présente séance.

WETSVOORSTEL — PROPOSITION DE LOI

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De heer Coveliers heeft ingediend een wetsvoorstel tot opheffing van artikel 413 van het Strafwetboek.

M. Coveliers a déposé une proposition de loi abrogeant l'article 413 du Code pénal.

Dit voorstel zal worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Cette proposition sera traduite, imprimée et distribuée.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(*De vergadering wordt gesloten om 17 h 58 m.*)

(*La séance est levée à 17 h 58 m.*)

BIJLAGE — ANNEXE

Inoverwegingneming — Prise en considération

Lijst van de in overweging genomen voorstellen:

Liste des propositions prises en considération:

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1995-1996
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1995-1996

Wetsvoorstellen:

Tot wijziging van artikel 18 van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum en van artikel 19 van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (van de heer D'Hooghe c.s.);

Propositions de loi:

Modifiant l'article 18 de la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence et l'article 19 de la loi du 2 avril 1965 relative à la prise en charge des secours accordés par les centres publics d'aide sociale (de M. D'Hooghe et consorts);

— Verwezen naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

Renvoi à la commission des Affaires sociales.

Tot invoeging van een artikel 38ter in de arbeidswet van 16 maart 1971, met het oog op een betere bescherming van werknemers die belast zijn met geldtransporten (van de heer Olivier c.s.);

Insérant un article 38ter dans la loi du 16 mars 1971 sur le travail, en vue de mieux protéger les travailleurs chargés du transport de fonds (de M. Olivier et consorts);

— Verwezen naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

Renvoi à la commission des Affaires sociales.

Tot wijziging van artikel 54 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (van de heer Ph. Charlier);

Modifiant l'article 54 du Code des impôts sur les revenus 1992 (de M. Ph. Charlier);

— Verwezen naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

Renvoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

Tot wijziging van artikel 104, 8°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, met het oog op de bescherming van het onroerend cultureel erfgoed (van mevrouw Willame-Boonen);

Modifiant l'article 104, 8°, du Code des impôts sur les revenus 1992 en vue de protéger le patrimoine culturel immobilier (de Mme Willame-Boonen);

— Verwezen naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

Renvoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

Tot wijziging van artikel 212 van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten (van de heer Ph. Charlier en mevrouw Willame-Boonen);

Modifiant l'article 212 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe (de M. Ph. Charlier et Mme Willame-Boonen);

— Verwezen naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

Renvoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

Tot wijziging van artikel 60 van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten (van de heer Ph. Charlier);

Modifiant l'article 60 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe (de M. Ph. Charlier);

— Verwezen naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

Renvoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

Streckende tot controle op de toepassing van de resoluties van de Wereldtop voor sociale ontwikkeling die van 6 tot 13 maart 1995 te Kopenhagen heeft plaatsgevonden (van mevrouw Lizin);

Visant au contrôle de l'application des résolutions du Sommet mondial pour le développement social réuni à Copenhague du 6 au 13 mars 1995 (de Mme Lizin);

— Verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden.

Renvoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

Tot invoering van een hoofdstuk *IIIbis* (nieuw) in titel IV van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968 (van de heer Erdman c.s.);

Insérant un chapitre *IIIbis* (nouveau) au titre IV de la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968 (de M. Erdman et consorts);

— Verwezen naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

Renvoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

Tot aanvulling van artikel 37, 12°, van de arbeidswet van 16 maart 1971, houdende verbod van nachtarbeid voor vervoer van geld en effecten (van de heer Boutmans).

Complétant l'article 37, 12°, de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, en vue d'interdire le travail nocturne des convoyeurs de fonds et de titres (de M. Boutmans).

— Verwezen naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

Renvoi à la commission des Affaires sociales.

DEUXIÈME SÉANCE DE L'APRÈS-MIDI — TWEEDE NAMIDDAGVERGADERING

PRÉSIDENTE DE M. SWAELEN, PRÉSIDENT VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 18 h 5 m.

De vergadering wordt geopend om 18 h 5 m.

EXCUSÉE — VERONTSCHULDIGD

Mme Cornet d'Elzius, pour d'autres devoirs, demande d'excuser son absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Cornet d'Elzius, wegens andere plichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

PROJET DE MÉMORANDUM SUR LA CONFÉRENCE INTERGOUVERNEMENTALE DE 1996

Votes en seconde lecture sur les amendements

Vote sur l'ensemble

ONTWERP VAN MEMORANDUM OVER DE INTERGOUVERNEMENTELE CONFÉRENTIE VAN 1996

Stemmingen in tweede lezing over de amendementen

Stemming over het geheel

M. le Président. — En vertu du Règlement, nous devons procéder au vote en seconde lecture sur les amendements qui ont été adoptés précédemment. Le Sénat est-il d'accord de se prononcer par un seul vote sur ces amendements ?

Volgens ons Reglement moeten wij nu in tweede lezing stemmen over de aangenomen amendementen. Ik stel de Senaat voor in één keer bij zitten en opstaan te stemmen over al die amendementen.

La parole est à M. Jonckheer.

M. Jonckheer (Écolo). — Monsieur le Président, je ne voudrais nullement retarder le déroulement de la séance, mais si ma mémoire est bonne, mon groupe a voté positivement, à de nombreuses reprises, des amendements introduits par la majorité, dans le but d'améliorer le projet de mémorandum. Mais sur certains amendements, je crois que nous nous sommes abstenus ou que nous avons émis un vote négatif. Dès lors, il me paraît inopportun que nous nous prononcions par un seul vote, si ce n'est un vote de confirmation des votes émis précédemment.

M. le Président. — Je rejoins votre argument, monsieur Jonckheer.

Het woord is aan de heer Coveliers.

De heer Coveliers (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, het gaat hier om een tweede lezing. De stem die wij nu uitbrengen moet de eerste stemming bevestigen. Enkel wanneer men bij een tweede lezing opgemerkt heeft dat er iets niet klopt, kan men dit door te stemmen veranderen. Daarom is het volgens mij handig in één keer over alle amendementen te stemmen. Wanneer men bij de vorige stemming een aantal amendementen goedgekeurd heeft en een aantal verworpen, kan men zich nu bij deze stemming onthouden.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de Voorzitter, het zou natuurlijk goed zijn om meer uitleg te vragen over deze zaak aan het lid dat deze tweede stemming heeft uitgelokt. Die persoon is hier echter niet aanwezig. Indien er in één keer over de amendementen wordt gestemd, dan zal de Volksuniefractie zich onthouden omdat niet alle amendementen die in eerste lezing werden aangenomen onze goedkeuring wegdragen.

M. le Président. — La parole est à M. Foret.

M. Foret (PRL-FDF). — Monsieur le Président, il est clair que les amendements ont été adoptés en première lecture avec des majorités et des modes de vote différents. S'il s'agit bien ici de confirmer, en seconde lecture, les votes émis précédemment, je ne vois aucune objection quant à la procédure que vous proposez.

M. le Président. — Je constate donc qu'un consensus assez large se dégage pour émettre un seul vote sur les huit amendements.

M. Jonckheer (Écolo). — Monsieur le Président, le consensus se dégage pour exprimer un vote de confirmation des votes émis précédemment.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de Voorzitter, ik denk niet dat het mogelijk is eenvoudig het stemgedrag van bij de eerste lezing te bevestigen. Artikel 58, paragraaf 2, van het Reglement van de Senaat zegt: « Vóór deze stemming over het geheel worden de bij de eerste stemming aangenomen amendementen en verwor-

pen artikelen van het oorspronkelijk ontwerp of voorstel, alsook de nieuwe op die aanneming of verwerping gegronde amendementen, opnieuw besproken en aan een eindstemming onderworpen.» Daarom herhaal ik nogmaals dat wij ons zullen onthouden indien er in één enkele keer over alle amendementen wordt gestemd. Wij willen er zo op wijzen dat wij bij een eerste stemming over die amendementen op een verschillende wijze hebben gestemd. De stemming in tweede lezing is echter geen bevestiging van de stemming in eerste lezing.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Tobback.

De heer Tobback (SP). — Mijnheer de Voorzitter, indien wij de zaak willen laten vooruitgaan, dan zouden wij best over de amendementen afzonderlijk stemmen bij zitten en opstaan en daarna een naamstemming houden over het geheel van de tekst.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de Voorzitter, wij feliciteren de vorige spreker met zijn maidenspeech in deze nieuwe Senaat. (*Gelach.*) Wij gaan akkoord met zijn voorstel.

M. le Président. — Je mets donc aux voix en seconde lecture l'amendement numéro 12 de Mme Bribosia et consorts.

Ik breng dus in tweede lezing het amendement nummer 12 van mevrouw Bribosia c.s. in stemming.

— Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, est définitivement adopté.

Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt definitief aangenomen.

M. le Président. — Je mets aux voix en seconde lecture l'amendement numéro 13 de Mme Bribosia et consorts.

Ik breng in tweede lezing het amendement nummer 13 van mevrouw Bribosia c.s. in stemming.

— Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, est définitivement adopté.

Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt definitief aangenomen.

M. le Président. — Je mets aux voix en seconde lecture l'amendement numéro 17 de Mme Lizin et consorts.

Ik breng in tweede lezing het amendement nummer 17 van mevrouw Lizin c.s. in stemming.

— Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, est définitivement adopté.

Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt definitief aangenomen.

M. le Président. — Je mets aux voix en seconde lecture l'amendement numéro 11 de Mme Bribosia et consorts.

Ik breng in tweede lezing het amendement nummer 11 van mevrouw Bribosia c.s. in stemming.

— Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, est définitivement adopté.

Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt definitief aangenomen.

M. le Président. — Je mets aux voix en seconde lecture l'amendement numéro 14 de Mme Bribosia et consorts.

Ik breng in tweede lezing het amendement nummer 14 van mevrouw Bribosia c.s. in stemming.

— Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, est définitivement adopté.

Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt definitief aangenomen.

M. le Président. — Je mets aux voix en seconde lecture les deux premiers alinéas de l'amendement numéro 4 de M. Jonckheer et consorts.

Ik breng in tweede lezing de eerste twee alinea's van het amendement nummer 4 van de heer Jonckheer c.s. in stemming.

— Ces alinéas, mis aux voix par assis et levé, sont définitivement adoptés.

Deze alinea's, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, worden definitief aangenomen.

De Voorzitter. — Ik breng in tweede lezing het amendement nummer 7 van de heer Vandenberghe c.s. in stemming.

Je mets aux voix en seconde lecture l'amendement numéro 7 de M. Vandenberghe et consorts.

— Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt definitief aangenomen.

Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, est définitivement adopté.

De Voorzitter. — Ik breng in tweede lezing A van het amendement nummer 8 van de heer Anciaux in stemming.

Je mets aux voix en seconde lecture le A de l'amendement numéro 8 de M. Anciaux.

— Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt definitief aangenomen.

Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, est définitivement adopté.

M. le Président. — Mesdames, messieurs, nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de mémorandum ainsi amendé.

Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van memorandum aldus geamendeerd.

La parole est à M. Mahoux.

M. Mahoux (PS). — Monsieur le Président, permettez-moi de rappeler que les votes que j'émettrai durant cette séance le seront du banc de mon collègue, M. Lallemand.

M. le Président. — Il vous en est donné acte, monsieur Mahoux.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de mémorandum ainsi amendé.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het aldus geamendeerd ontwerp van memorandum.

59 membres sont présents.

59 leden zijn aanwezig.

36 votent oui.

36 stemmen ja.

11 votent non.

11 stemmen neen.

12 s'abstiennent.

12 onthouden zich.

En conséquence, le projet de mémorandum amendé est adopté.

Derhalve is het geamendeerd ontwerp van memorandum aangenomen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

M. Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pètre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Happart, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mmes Lizin, Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Anciaux, Boutmans, Ceder, Daras, Mmes Dardenne, Dua, MM. Jonckheer, Loones, Vandembroeke, Van Hauthem et Verreycken.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Bock, Coene, Coveliers, De Decker, Desmedt, Destexhe, Devolder, Foret, Hazette, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke, et M. Vautmans.

Ce mémorandum sera transmis aux Conseils des communautés et des régions, au Parlement européen et aux parlements des États membres de l'Union européenne, au Conseil européen, au Conseil de ministres, à la Commission, au Gouvernement belge ainsi qu'à la Conférence intergouvernementale.

Dit memorandum zal overgezonden worden aan de Gemeenschaps- en Gewestraden, het Europees Parlement en de parlements van de lidstaten van de Europese Unie, de Europese Raad, de Raad van ministers, de Commissie, de Belgische Regering, alsmede aan de Intergouvernementele Conferentie.

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. DESTEXHE AU PREMIER MINISTRE SUR «LES INFORMATIONS DONT DISPOSAIT LA BELGIQUE SUR LA PRÉPARATION DU GÉNOCIDE AU RWANDA ET LES MENACES CONTRE LES BELGES»

Vote sur la motion pure et simple

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER DESTEXHE AAN DE EERSTE MINISTER OVER «DE INLICHTINGEN WAAROVER BELGIE BESCHIKTE IN VERBAND MET DE VOORBEREIDING VAN DE VOLKENMOORD IN RUANDA EN DE BEDREIGINGEN JEGENS BELGEN»

Stemming over de gewone motie

M. le Président. — Mesdames, messieurs, deux motions ont été déposées en conclusion de la demande d'explications de M. Destexhe au Premier ministre, développée en réunion publique de la commission des Affaires étrangères, le 5 mars 1996.

Dames en heren, tot besluit van de vraag om uitleg van de heer Destexhe aan de Eerste minister, gesteld op 5 maart 1996 in de openbare vergadering van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden werden twee moties ingediend.

L'une, pure et simple, par MM. Destexhe, De Decker et Devolder et Mme Dardenne, est ainsi rédigée :

«Le Sénat,

Ayant entendu la demande d'explications de M. Destexhe et la réponse du ministre des Affaires étrangères,

Passe à l'ordre du jour.»

«De Senaat,

Gehoord de vraag om uitleg van de heer Destexhe en het antwoord van de minister van Buitenlandse Zaken,

Gaat over tot de orde van de dag.»

L'autre, par M. Bourgeois, Mmes Bribosia et Sémer, est ainsi rédigée :

«Le Sénat,

Après avoir entendu la demande d'explications de M. Destexhe et la réponse fournie par le ministre des Affaires étrangères au nom du Premier ministre,

Considère que, compte tenu des circonstances, il est indispensable de créer une commission d'enquête parlementaire au Sénat qui aurait pour but de recueillir les informations qu'ont eues ou que pouvaient avoir les autorités belges sur les circonstances qui ont entouré la mort des dix Casques bleus belges ainsi que sur la préparation du génocide au Rwanda.

La commission est notamment chargée de déterminer les mesures de protection qui ont été prises afin d'assurer une protection optimale de nos forces, compte tenu du mandat et de la situation sur place.»

«De Senaat,

Gehoord de vragen om uitleg van de heer Destexhe en het antwoord van de minister van Buitenlandse Zaken namens de Eerste minister,

Meent dat er, gelet op de omstandigheden, in de Senaat een parlementaire onderzoekscommissie moet worden opgericht om de informatie te verzamelen, die de Belgische overheid had of kon hebben gehad over de omstandigheden van de moord op de tien Belgische Blauwhelmen en over de voorbereiding van de volkenmoord in Ruanda.

De commissie heeft onder meer tot taak na te gaan welke maatregelen werden genomen om onze strijdkrachten een optimale bescherming te garanderen rekening houdend met het mandaat en de situatie ter plaatse.»

Conformément à notre Règlement, nous votons sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

Overeenkomstig ons Reglement stemmen wij over de gewone motie die de voorrang heeft.

La parole est à M. Destexhe pour une explication de vote.

M. Destexhe (PRL-FDF). — Monsieur le Président, les faits justifient largement la création d'une commission d'enquête parlementaire.

Des faits nouveaux se produisent chaque jour. Je pense notamment au possible financement — même indirect — accordé par la Coopération belge à la radio-télévision des Mille Collines. (*Exclamations sur les bancs du CVP.*) Je comprends votre gêne, messieurs !

Les familles, les amis des paracommandos décédés et de nombreux parlementaires, dont certains n'appartiennent pas à l'opposition — cette affaire dépassant largement le simple clivage de la majorité et de l'opposition —, réclament la création de cette commission d'enquête.

Savez-vous qui est M. Wilfried Martens, mesdames et messieurs du CVP? Il réclame lui aussi la création d'une commission d'enquête parlementaire. La position du pape a également évolué puisque, aujourd'hui, il souhaite que les prêtres dont la conduite le justifie fassent également l'objet de poursuites judiciaires. Certains pays — la Suisse, les Pays-Bas et les États-Unis —, bien que moins concernés par cette affaire, ont créé une commission d'enquête car il s'agissait d'un génocide.

Votre refus est incompréhensible. Tôt ou tard, toute la lumière sera faite sur cette affaire. Le refus que vous opposez à cette demande répétée est le reflet d'une politique à courte vue.

Je terminerai en citant un extrait d'un article paru dans le journal *La Tribune de Genève* : «Dans la plupart des pays, les révélations sur cette affaire auraient débouché sur une crise politique grave. En Belgique, personne dans les sphères du pouvoir n'a jugé utile de s'expliquer sur ces questions sans doute «subalternes.» (*Applaudissements.*)

M. le Président. — La parole est à M. Mahoux.

M. Mahoux (PS). — Monsieur le Président, tout le monde souhaite la vérité à propos de cette affaire. Plusieurs moyens existent pour ce faire.

La gravité du sujet nécessite une approche digne du problème.

Le travail de la commission des Affaires étrangères progresse. S'il l'accepte, le général Dallaire sera entendu.

Par ailleurs, des demandes ont été adressées aux ministres concernés par la commission et son président. Je présume que, dans l'état actuel des choses, c'est fait puisqu'en réalité, dès le mois de décembre, nous avons suggéré d'écrire au général Dallaire pour le convoquer en commission des Affaires étrangères.

Nous avons demandé aux ministres concernés de fournir les pièces susceptibles d'éclairer la commission qui pouvaient être en leur possession.

Il s'agit donc bien d'aller vers la vérité avec assurance et dignité. Je pense que c'est le souhait de la commission des Affaires étrangères et, également, je présume, d'une très large majorité du Sénat.

M. le Président. — Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

57 membres sont présents.

57 leden zijn aanwezig.

35 votent oui.

35 stemmen ja.

22 votent non.

22 stemmen neen.

En conséquence, la motion pure et simple est adoptée.

Derhalve is de gewone motie aangenomen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

M. Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Happart, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mmes Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobbacq, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Anciaux, Bock, Boutmans, Ceder, Coene, Coveliers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Decker, Desmedt, Destexhe, Devolder, Mme Dua, MM. Foret, Hazette, Jonckheer, Mme Leduc, M. Loones, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Vandembroeke, Vautmans et Verreycken.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER BOUTMANS AAN DE EERSTE MINISTER OVER «HET HOOG COMITÉ VAN TOEZICHT»

Stemming over de gewone motie

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. BOUTMANS AU PREMIER MINISTRE SUR «LE COMITÉ SUPÉRIEUR DE CONTRÔLE»

Vote sur la motion pure et simple

De Voorzitter. — Dames en heren, tot besluit van de vraag om uitleg van de heer Boutmans aan de Eerste minister over «het Hoog Comité van toezicht» werden twee moties ingediend.

Mesdames, messieurs, deux motions ont été déposées en conclusion de la demande d'explications de M. Boutmans au Premier ministre sur «le Comité supérieur de contrôle».

De ene, de gewone motie, door mevrouw Maximus, luidt :

«De Senaat,

Gehoord de vraag om uitleg van de heer Boutmans en het antwoord van de minister van Ambtenarenzaken,

Gaat over tot de orde van de dag.»

«Le Sénat,

Ayant entendu la demande d'explications de M. Boutmans et la réponse du ministre de la Fonction publique,

Passe à l'ordre du jour.»

De andere, door de heren Boutmans en Anciaux, luidt :

«De Senaat,

Gehoord de vraag om uitleg van de heer Boutmans en het antwoord van de minister van Ambtenarenzaken,

— Verzoekt de Regering ten spoedigste het aangekondigde ontwerp van wet met betrekking tot het Hoog Comité van toezicht in te dienen;

— Spreekt zich uit voor het behoud van de gerechtelijke bevoegdheid van dit comité.»

«Le Sénat,

Ayant entendu la demande d'explications de M. Boutmans et la réponse du ministre de la Fonction publique,

— Prie le Gouvernement de déposer au plus tôt le projet de loi annoncé concernant le Comité supérieur de contrôle;

— Se prononce pour le maintien des compétences judiciaires de ce comité.»

Overeenkomstig ons Reglement stemmen wij over de gewone motie die de voorrang heeft.

Conformément à notre Règlement, nous votons sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, mijn vraag om uitleg betrof het Hoog Comité van toezicht. In de gemotiveerde motie wordt aan de Regering gevraagd om zo spoedig mogelijk een wetsontwerp in te dienen en de gerechtelijke bevoegdheden van het Hoog Comité van toezicht noch af te schaffen noch in te krimpen. Ik stel vast dat de meerderheid hiertegen geen enkel bezwaar heeft geformuleerd. Aan mevrouw Maximus wil ik vragen of zij de gewone motie handhaaft die zij heeft ingediend nog vóór zij de gemotiveerde motie kon lezen.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de Voorzitter, met haar stellingname tijdens de discussie over deze vraag om uitleg drong de SP-fractie erop aan de gerechtelijke bevoegdheden van het Hoog Comité te behouden en zo spoedig mogelijk klaarheid ter zake te scheppen. De huidige onduidelijke situatie zorgt immers voor heel wat onrust in het Hoog Comité van toezicht.

De Eerste minister heeft verklaard dat de situatie inderdaad zo snel mogelijk moet worden uitgeklaard. De gemotiveerde motie steunt de Eerste minister in zijn belofte. Ik mag dan ook verhoppen dat de gewone motie wordt ingetrokken.

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Maximus.

Mevrouw Maximus (SP). — Mijnheer de Voorzitter, ik zie geen enkele reden om de gewone motie in te trekken. De Eerste minister heeft in zijn antwoord inderdaad een toezegging gedaan en er werden twee denkrichtingen ontwikkeld. Mijn snelle reactie in dit verband kan alleen voor mij pleiten. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Coveliers.

De heer Coveliers (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, in augustus 1995 werd een studie uitgebracht van een Duitse universiteit over de corruptiegraad in West-Europa. In deze studie scoorde België bijzonder hoog.

Het Hoog Comité van toezicht werd genoemd als de enige dienst in België belast met het onderzoek in corruptiezaken. Wanneer ook deze dienst herleid wordt tot een zuivere administratieve dienst dan beschikt de Belgische Staat niet langer over één enkele dienst die de strijd tegen de corruptie coördineert. Dat kan toch de bedoeling niet zijn. In dit licht betreur ik de gewone motie.

De Voorzitter. — Wij gaan over tot de stemming.

Nous passons au vote.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over de gewone motie.

Il est procédé au vote nominatif sur la motion pure et simple.

58 leden zijn aanwezig.

58 membres sont présents.

36 stemmen ja.

36 votent oui.

22 stemmen neen.

22 votent non.

Derhalve is de gewone motie aangenomen.

En conséquence, la motion pure et simple est adoptée.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

M. Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Happart, Hostekint, Hotyat, Lallemant, Mmes Lizin, Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anciaux, Bock, Boutmans, Ceder, Coene, Coveliers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Decker, Desmedt, Destexhe, Devolder, Mme Dua, MM. Foret, Hazette, Jonckheer, Mme Leduc, M. Loones, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Vandembroeke, Vautmans et Verreycken.

De Voorzitter. — Dames en heren, onze agenda voor vandaag is afgewerkt.

Notre ordre du jour est ainsi épuisé.

De Senaat vergadert opnieuw maandag 25 maart 1996 om 14 uur 30.

Le Sénat se réunira le lundi 25 mars 1996 à 14 heures 30.

De Senaat gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.

Le Sénat s'ajourne jusqu'à convocation ultérieure.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(De vergadering wordt gesloten om 18 h 25 m.)

(La séance est levée à 18 h 25 m.)